SPIŠSKOBELIANSKY SPRAVODAJ 3

18. ročník | www.spisskabela.sk | marec 2020

• Výnimočný dátum - 29. február - máme v kalendári iba raz za štyri roky. Punc exkluzivity mu v tomto roku dodali parlamentné voľby. V Strážkach premiérovo hlasovali vo volebnej miestnosti v novootvorenom *Dennom centre*. Viac na str. 3-4.

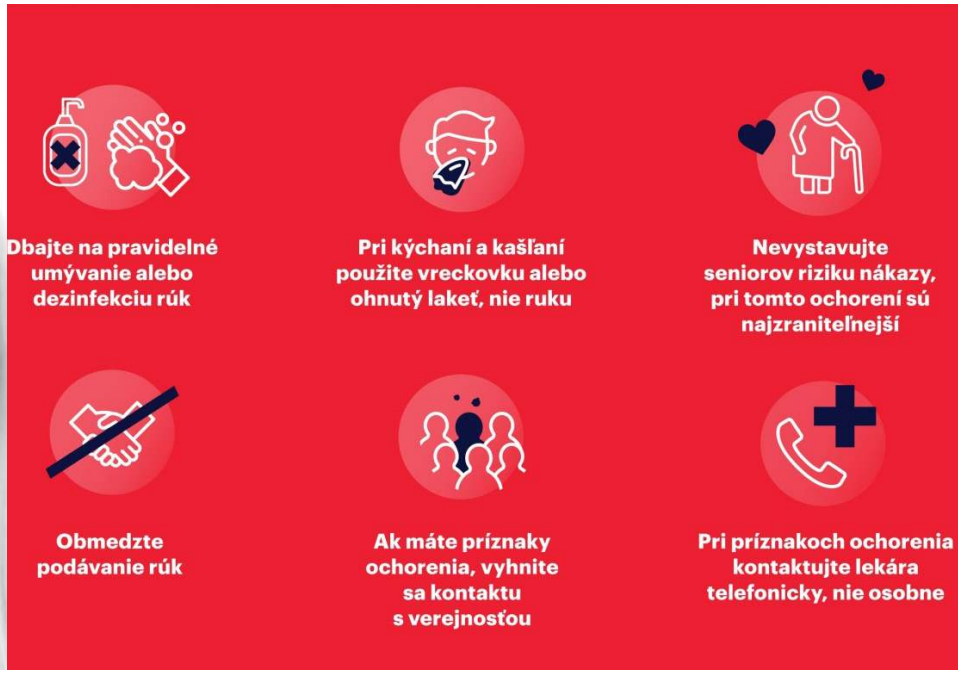

Mestský úrad je do odvolania zatvorený pre verejnosť. V súrnych prípadoch ho kontaktujte:
e-mail: *jneupauerova@spisskabela.sk*, alebo na tel. č.: *052 46 80 511*

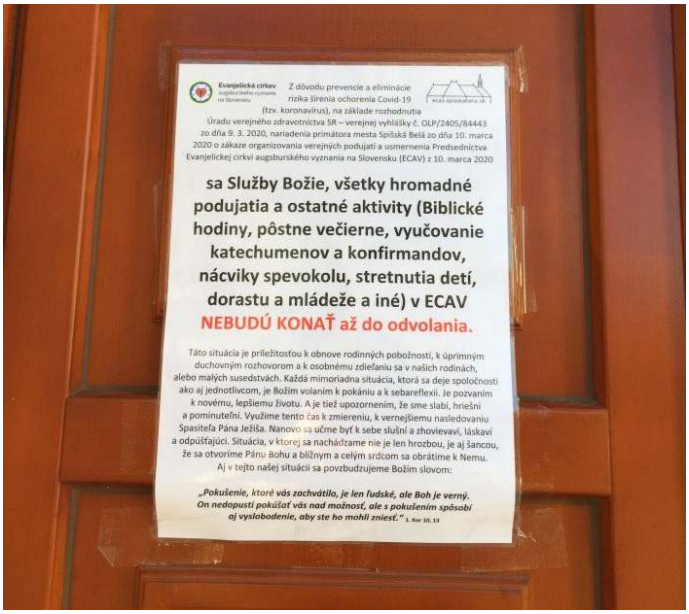

• Koronavírus COVID-19 sa stal témou týchto dní. Samospráva ako prevenciu jeho šírenia zrušila všetky verejné podujatia, zdôrazňovala sa disciplína občanov, zvýšená dezinfekcia priestorov, karanténa navrátilcov zo zahraničia, došlo aj na zatváranie škôl, prevádzok služieb, úradov...

• Mesto zabezpečovalo materiál na šitie ochranných rúšok, dobrovoľníci sa pustili do práce, aby sa rúška bezplatne rozdistribuovali do domácností v Spišskej Belej. Podrobnosti o krokoch mesta v prevencii proti COVID-u -19 čítajte na str. 4-6 a vládne opatrenia na str. 19.

• Po teplotne miernej zime chudobnej na sneh sa jar hlási skoro. Aj napriek opatreniam proti pandémii ochorenia COVID-19 už začiatkom marca v záhrade Kaštieľa Strážky kvitli snežienky i šafrany.

Výsledky parlamentných volieb 2020

V sobotu 29. februára 2020 sa na Slovensku konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. Novozvolení poslanci slovenského parlamentu tak od voličov získali mandát na obdobie rokov 2020 - 2024.

Volebná účasť bola v rámci celého **Slovenska 65,88%**. Celoštátnu úspešnosť politických strán nad 3% zaznamenáva graf:

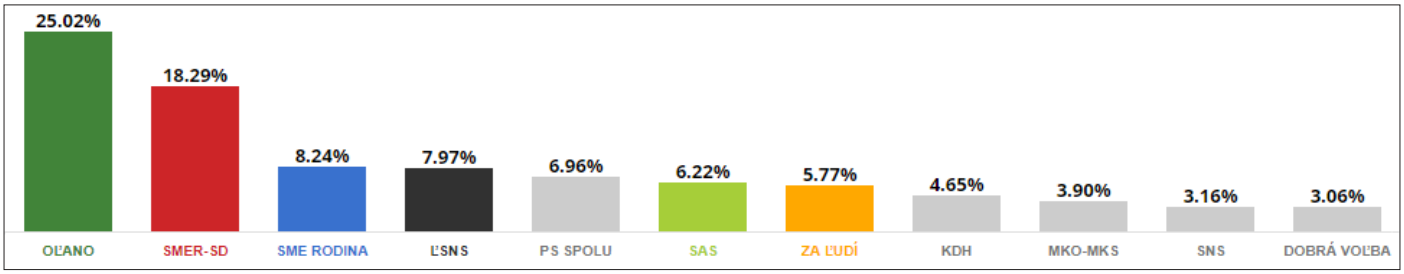

V Spišskej Belej k urnám prišlo **61,7% voličov**. V rámci odovzdaných voličských hlasov v našom meste boli aj hlasy našich obyvateľov, oprávnených voliť, žijúcich v zahraničí. O možnosť hlasovať v týchto voľbách požiadalo 76 z nich. V zozname žiadateľov sú také krajiny ich terajšieho pôsobenia, ako sú: Spojené štáty americké, Veľká Británia, Írsko, Škótsko, Nemecko, Nórsko, Švédsko, Fínsko, Belgicko, Rakúsko, Česká republika, Švajčiarsko či Spojené arabské emiráty. Zo 76 žiadateľov o voľbu zo zahraničia svoj voličský hlas späť zaslalo 68 voličov.

Výsledky volieb do parlamentu 29.2. 2020 v meste Spišská Belá zobrazuje nasledujúci graf.

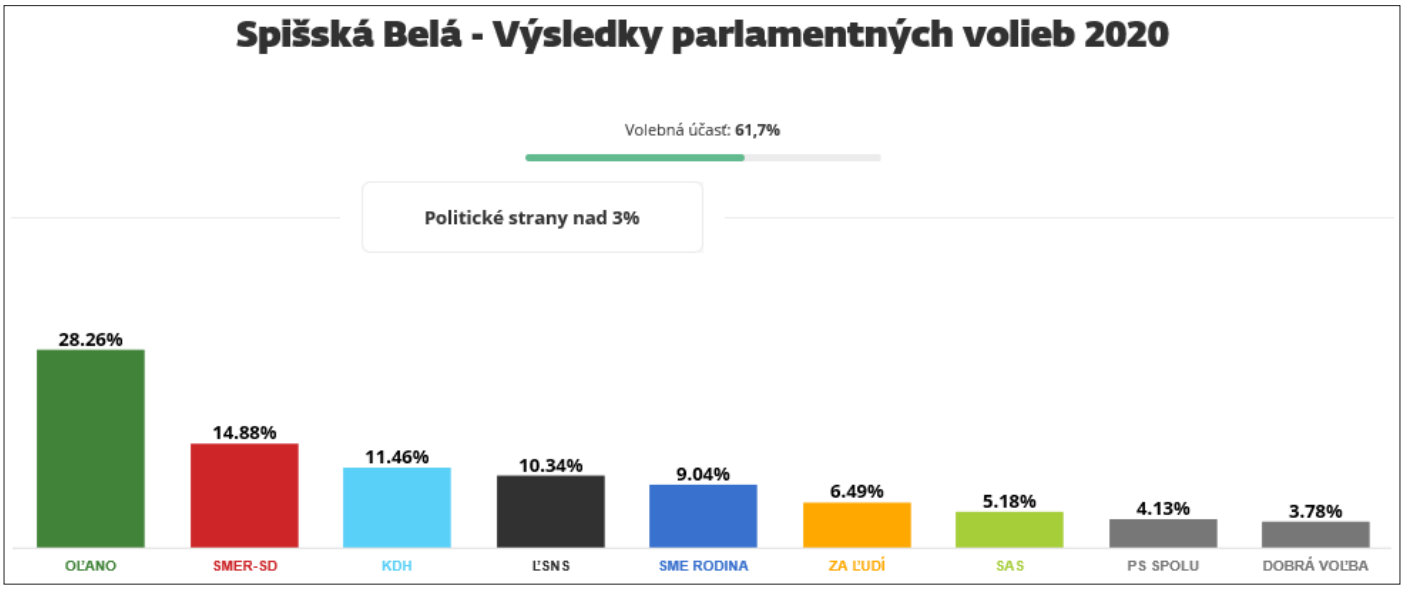

Špecifikom týchto volieb v našom meste bol aj fakt, že **voliči zo Strážok** mohli po prvýkrát využiť ako volebnú miestnosť novootvorené *Denné centrum* v lokalite pri Čiernej vode v blízkosti Kaštieľa Strážky. Centrum bude aj v budúcnosti slúžiť obyvateľom Strážok i celej Spišskej Belej ako volebná miestnosť či priestor na spoločenské akcie a stretnutia.

Výsledky hlasovania voličov v meste Spišská Belá – všetky politické strany, ktorým boli odovzdané hlasy.

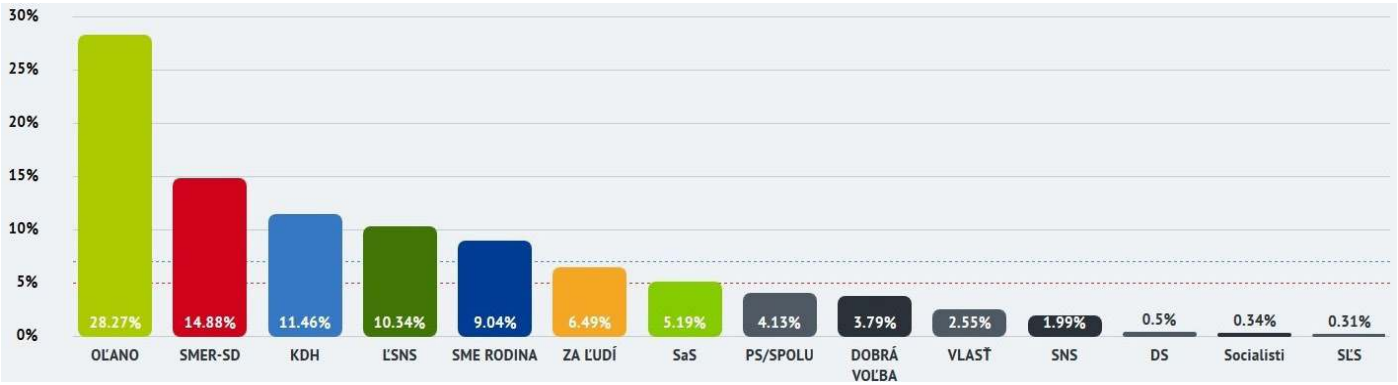

Právo zakrúžkovať v rámci kandidačnej listiny zvolenej strany maximálne 4 kandidátov, tzv. **preferenčné hlasy**, využili v Spišskej Belej **voliči väčšiny volených strán**. Každá z volených politických strán zaznamenala v našom meste vyše 50 % odovzdaných preferenčných hlasov. Najvyššie percento podielu odovzdaných platných hlasovacích lístkov mala v hlasovacích urnách v Spišskej Belej víťazná strana OĽANO - 28,26%, nasleduje SMER-SD s 14,88 % podielom platných hlasov a prvú trojku v ukazovateli podielu platnosti hlasovacích lístkov uzatvára KDH s 11,46% platných hlasov.

Percentuálne výsledky parlamentných volieb v našom meste predstavujú v počte odovzdaných platných hlasov nasledujúce fakty:

OĽANO (NOVA, Kresťanská únia, ZMENA ZDOLA) – *910 hlasov*

SMER–sociálna demokracia – *479 hlasov*

Kresťanskodemokratické hnutie (KDH) – *369 hlasov*

Kotlebovci-Ľudová strana Naše Slovensko (ĽSNS) - *333 hlasov*

SME RODINA - *291 hlasov*

ZA ĽUDÍ - *209 hlasov*

Sloboda a Solidarita (SaS) - *167 hlasov*

Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU (PS/SPOLU) - *133 hlasov*

DOBRÁ VOĽBA - *122 hlasov*

VLASŤ - *82 hlasov*

Slov. národná strana (SNS) - *64 hlasov*

Demokratická strana (DS) - *16 hlasov*

Socialisti.sk-*11 hlasov*

Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku (SĽS)-*10 hlasov*

Slovensko má novú vládu

Prezidentka SR Zuzana Čaputová 21. marca 2020 menovala novú vládu. Premiérom sa stal Igor Matovič (OĽaNO). Kabinet tvoria: **Štefan Holý** - podpredseda vlády pre legislatívu a plánovanie, **Veronika Remišová** - podpredsedníčka vlády a ministerka pre regionálny rozvoj a investície, **Richard Sulík** -podpredseda vlády pre ekonomiku a minister hospodárstva SR, **Roman Mikulec** - minister vnútra, **Eduard Heger** - minister financií, **Jaroslav Naď** - minister obrany, **Marek Krajčí** - minister zdravotníctva, **Natália Milanová** - ministerka kultúry, **Ján Mičovský** - minister pôdohospodárstva, **Ján Budaj** - minister životného prostredia,, **Andrej Doležal** - minister dopravy a výstavby, **Milan Krajniak** - minister práce, sociálnych vecí a rodiny, **Branislav Gröhling** - minister školstva, vedy, výskumu a športu, **Ivan Korčok** - minister zahraničných vecí a európskych záležitostí, **Mária Kolíková** ministerka spravodlivosti.

Počet obyvateľov v meste stúpa

Podľa štatistických údajov ku koncu vlaňajšieho roka **pokračujeme v trende nárastu počtu obyvateľov** v meste Spišská Belá. K 31. decembru 2019 v meste žilo **6 687** obyvateľov. Medziročne, **oproti roku 2018, stúpol počet obyvateľov o 47**. Za ostatných desať rokov ide o celkový nárast v **počte obyvateľov** s trvalým pobytom v Spišskej Belej **o 320**, čo predstavuje nárast o **5,03%**.

V rámci migrácie sa 75 obyvateľov v priebehu predchádzajúceho roka z nášho mesta odsťahovalo a 74 sa prisťahovalo. **Medzi novonarodenými** spoluobčanmi je **99 detí**, čo je viac ako počet tých, ktorí nás vlani navždy opustili. **V roku 2019 zomrelo** v Spišskej Belej **56 ľudí**, z toho 30 žien a 26 mužov. V počte 56 zomrelých sú aj 4 ženy a 3 muži zo Strážok.

Prehľad o počte obyvateľov Spišskej Belej od r. 2010 do r. 2019 je v tabuľke.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvateľov	6 367	6 398	6 422	6 469	6 577	6 577	6 581	6 612	6 640	6 687

Ochrana seniorov

Mesto Spišská Belá vzhľadom k aktuálnej epidemiologickej situácii v súvislosti koronavírusom vyzýva k zvýšeniu citlivosti obyvateľov mesta voči sebe navzájom. V prípade, že viete o niekom, kto je slabý, imobilný, osamelý alebo potrebuje pomoc a komu sami nemôžete pomôcť a potrebnú pomoc mu nedokáže zabezpečiť ani rodina alebo najbližšie okolie, **pošlite nám všetky potrebné informácie – meno, priezvisko, adresu, telefonický kontakt a konkrétnu požiadavku na pomoc** na e-mail: mlakova@spisskabela.sk alebo telefonicky: 052-4680 518, 052-4680 511. Celoštátne sa od 30.3. zaviedli špeciálne hodiny na nákupy pre seniorov od 9:00 do 12:00.

Seniorov žiadame, aby sa bez závažných dôvodov v týchto dňoch vo vlastnom záujme nepohybovali na verejnosti a chránili tak svoje zdravie. Ak musia ísť k lekárovi alebo na nákup, nech sa chránia rúškom na tvári a ochrannými rukavicami.

Potraviny, drogérie, trafiky či obchody s predajom krmív pre zvieratá budú každú **nedeľu** od nedele 29.03.2020 **zatvorené**.

Koronavírus – opatrenia krok za krokom

V piatok **3. marca 2020** bol na Slovensku potvrdený prvý prípad nákazy koronavírusom. Išlo o 52-ročného muža z obce Kostolište v okrese Malacky na Záhorí. V zahraničí nebol, ale jeho syn sa v polovici februára vrátil z talianskych Benátok a sám príznaky ochorenia nemal. Táto správa vyvolala na našom území znepokojenie. Dovtedy vzdialené ochorenie, ktoré sme vnímali iba cez televízne obrazovky ako problém Číny či Talianska, sa okamžite dostalo aj u nás do centra pozornosti. Koronavírus sa stal najskloňovanejším slovom v rozhovoroch, dôvodom na zisťovanie informácií o ňom; zháňali sa rúška, napĺňali sa košíky v potravinách, vyľudňovali sa ulice... Predstavitelia štátu i samospráv apelovali na občiansku zodpovednosť a dôsledné rešpektovanie preventívnych opatrení. V nasledujúcom prehľade sumarizujeme sled udalostí štátu aj samosprávy mesta Spišská Belá.

10.3.2020

V zmysle opatrení krízového štábu SR vydal primátor mesta Spišská Belá Jozef Kuna nariadenie s účinnosťou od 10.3.2020 až do odvolania:

- **zákaz mestských spoločenských, kultúrnych a športových podujatí v meste,**
- **zákaz pre právnické a fyzické osoby podnikateľov v našom meste organizovať hromadné podujatia,**
- **povinnosť absolvovať 14-dňovú domácu karanténu pre osoby, ktoré sa vrátili z krajín s vysokým výskytom koronavírusu,**
- **uskutočniť dôkladnú dezinfekciu priestorov mestského úradu,**
- **občanov vyzval využívať prednostne elektronickú komunikáciu s mestom,**
- **opatrovateľky v prípade akéhokoľvek príznaku sú povinné informovať zamestnankyňu sociálneho oddelenia mestského úradu a nenastupovať do práce,**
- **školy v meste zostali zatiaľ otvorené.**

11.3.2020

- Vláda SR vyhlásila mimoriadnu situáciu
- V Spišskej Belej došlo k zrušeniu pláno-

vaných slávností prijatia jubilantov a uvítania novonarodených detí.

- Všetky kostoly v Spišskej Belej a v Strážkach sa na dva týždne pre verejnosť na slúženie omší a verejných zhromaždení zatvorili, zákaz sa predĺžil neskôr do odvolania. Pohrebné obrady sa konali iba za účasti najbližších príbuzných a za prísnych hygienických opatrení.

12.3.2020

Krízový štáb SR rozhodol o ďalších opatreniach od piatka 13. 3. 2020, platia aj pre Spišskú Belú:

- **nepremávajú medzinárodné vlaky ani autobusy, vnútroštátne vlaky budú premávať podľa sobotňajšieho grafikonu,**
- **nákladná preprava kvôli zásobovaniu nebola obmedzená,**
- **letecká osobná doprava bola na všetkých letiskách na Slovensku zastavená,**
- **zatvorili sa lyžiarske stradiská, welnessy, aqaparky, fitness centrá, kúpele, bary, diskotéky, divadlá, kiná, múzeá,**
- **povinná 14-dňová domáca karanténa pre osoby, ktoré sa vrátili z akejkoľvek krajiny (za nedodržanie pokuta 1 650 €),**
- **všetky školy a školské zariadenia na Slovensku (aj v Spišskej Belej – MŠ, ZŠ, ZUŠ, CVČ, ŠKD, ŠJ) sa zatvorili 16.3. (do 27.3.2020, predĺžené do odvolania),**
- **od víkendu 14.-15. marca v nákupných centrách sú otvorené iba potraviny, drogérie a lekárne.**
- **obmedzili sa otváracie hodiny v klientských centrách na 3 hodiny denne, uprednostňuje sa elektronická forma komunikácie.**

13.3.2020

- **Mestský úrad v Spišskej Belej bol zatvorený. Prebiehala dôkladná dezinfekcia všetkých jeho priestorov.**

15.3.2020

- Úrad verejného zdravotníctva SR s účinnosťou od 16.3.2020 **na 14 dní uzavrel** všetky maloobchodné prevádzky a prevádzky služieb okrem potravín, drogérií, lekární, čerpacích staníc, predajní novín a predajní krmív pre zvieratá. V prevádzkach verejného stravovania sa zakázala prítomnosť verejnosti. (výdaj stravy mohol fungovať).
- Primátorovi mesta Spišská Belá sa napriek všeobecnému nedostatku rúšok i materiálu na ne, podarilo **zabezpečiť bavlnenú látku**. V meste sa začali šiť ochranné rúška na tvár.
- Napriek nedeli sa po vyhlásení výzvy na mestskom úrade prihlásilo 23 Beľanov ochotných šiť rúška. Zamestnanci mesta začali strihať látku, stužky, pridávali nite a balili tašky s materiálom na 60 rúšok pre každú šičku. Niektoré si pýtali aj 2 tašky. Začala sa distribúcia materiálu dobrovoľníkom.

16.3.2020

- Mesto zverejnilo na webstránke **pravidlá pre prevenciu pred vírusom** a **pravidlá pri zistení vírusu u pacienta,**
- V mestských výveskách sa zverejnil piktogramový postup nasadenia, používania a dezinfekcie ochrannej masky; v mestskom rozhlase sa pravidelne hlási výzva občanom o opatreniach v súvislosti s prevenciou COVID-19,
- Na mestskom webe boli zverejnené informácie Sociálnej poisťovne pre rodičov starajúcich sa o deti do 10 rokov, ktorých školy sú zatvorené.
- V mestskom rozhlase a na webstránke mesta samospráva dala ponuku imobilným, osamelým a seniorom nad 65 rokov bez príbuzných, že ju môžu kontaktovať na adrese **mlakova@spisskabela.sk, alebo telefonicky na čísle: 052-4680518, 052-4680511,** aby im bola zabezpečená pomoc.
- Mestu sa podarilo sa zabezpečiť ďalších **200 metrov** látky. Nový materiál na šitie sa rozdistribuoval medzi dobrovoľníkov. Niektorí už hlásili, že majú rúška hotové.
- Mestský úrad **zrušil úradné hodiny** a pre verejnosť ho do odvolania zatvoril. Zatvorili sa aj ďalšie mestské inštitúcie: Mestská knižnica, Mestská polícia, budova DHZ, verejné WC, Face Club, futbalový aj hokejbalový štadión, multifunkčné ihriská, športoviská, detské ihriská, Zariadenie opatrovateľskej služby. Na všetkých inštitúciách visia oznamy, na mestskom webe, na oficiálnom FB profile mesta, v mestskom rozhlase boli informácie odkomunikované s verejnosťou. Úradná komunikácia s verejnosťou prebieha telefonicky a elektronicky.
- Ambulancie všeobecných lekárov, zubárov a detských lekárok v meste od tohto dátumu do odvolania ordinujú **iba po telefonickej konzultácii s lekárom** v upravených ordinačných hodinách.

17.3.2020

- Mesto Spišská Belá **začalo s doručovaním ochranných rúšok na tvár**. V distribúcii boli obálky s rúškami pre **500 domácností**. **Popoludní** zamestnanci mestského úradu a dobrovoľníci z Face clubu doručili rúška **v Strážkach**, pokračovali postupne všetkými ulicami **v meste Spišská Belá**. Do schránok vkladali **obálku formátu A5** s adresou – bez mena. V každej obálke boli **dve látkové rúška na domácnosť**. Domácnosti s jedným členom (je ich vyše 300), dostali len jedno rúško. Obálka obsahovala aj **list primátora mesta Spišská Belá Jozefa Kunu** s výzvou k zodpovednej prevencii a **základné informácie o používaní rúška a jeho dezinfekcii**. Do ďalších domácností sa ochranné rúška dostali tak, aby každý obyvateľ Spišskej Belej dostal od mesta jedno rúško.
- Na webstránke mesta vyšiel edukačný článok ***Nosiť rúško nie je hanba!*** Apeluje na rešpektovanie hygienických opatrení aj pri nakupovaní.

18.3.2020

- Mesto Spišská Belá na webe vyzvalo tých, ktorí majú zásoby materiálu na šitie rúšok, aby ho kontaktovali. Predajcovia už nedokážu zabezpečiť látku ani ostatné potreby na šitie rúšok.
- 84-ročná žena, u ktorej potvrdili aj nákazu COVID-19, je prvou obeťou s týmto ochorením. Jej úmrtie však primárne nespôsobil koronavírus. Nikto zo Spišskej Belej zatiaľ nie je nakazený.

20.3.2020

- Zaznamenali sme prvý prípad nakazeného zo Spišskej Belej. Pacientka bola diagnostikovaná vo Fakultnej nemocnici v Prešove.
- Vláda oznámila, že všetky obchody - vrátane potravín, drogérii, lekární a trafík budú každú nedeľu až do odvolania zatvorené.

30.3.2020

- V čase našej uzávierky dosiahol počet nakazených koronavírusom na Slovensku počet 336. Vyliečili sa doteraz 2 pacienti. Nikto nezomrel s priamou príčinou úmrtia na COVID-19.

Všetky aktuálne informácie a kroky samosprávy v tomto období sú priebežne zverejňované na mestskej webovej stránke, v mestskom rozhlase, na oficiálnom facebookovom profile mesta Spišská Belá, vo výveskách, ako aj v Spišskobelianskom spravodaji.

Sledujte, prosíme, informácie na internetovej stránke mesta. Kliknutím na pohyblivý baner **INFO** na hlavnej webstránke mesta Spišská Belá získate VŠETKY detailné informácie o aktuálnych opatreniach v súvislosti s koronavírusom. Linka: *https://spisskabela.sk/mesto/aktuality/aktualne-preventivne-opatrenia/*.

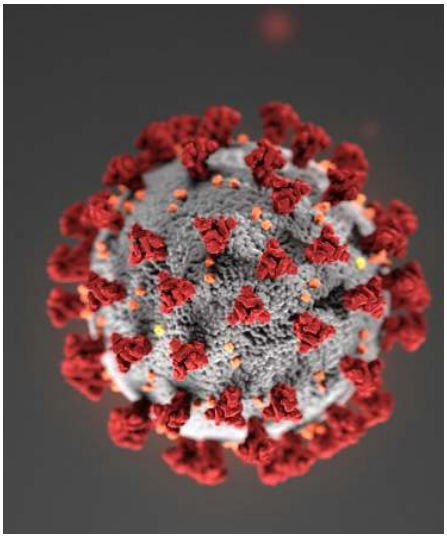

Ako psychicky zvládnuť záťažovú situáciu?

Šírenie koronavírusu, informácie o prevencii a postupné núdzové opatrenia štátu majú dopad na každodenný život. Nie je jednoduché spracovávať záplavu informácií, ktoré sa na nás doslova valia z každej strany. O to viac, že si treba udržať aj nadhľad, aby sme sa mohli správať zodpovedne, ale nepodliehať panike. To, čo v tejto situácii môžeme urobiť, je správať sa zodpovedne a rešpektovať nariadenia štátu! Problém s tým má mnoho dospelých, ale stavy a prejavy úzkosti majú aj deti, ktorých psychika nie je dostatočne sformovaná, pretože sa ešte vyvíja. **Psychológovia ponúkajú pomoc všetkým, ktorí sa ocitli v kríze a majú otázky ohľadom psychického zvládania tejto záťažovej situácie** súvisiacej s opatreniami proti zastaveniu šírenia ochorenia COVID-19.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) prichádza v týchto dňoch s **e-mailovou aj telefonickou podporou pre rodičov**, ale aj pedagógov. Odborníci ústavu momentálne poskytujú podporu pri krízovej intervencii a radia, ako aktuálnu situáciu vysvetliť nielen intaktným (zdravým) deťom, ale aj deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami či zdravotným znevýhodnením.

„Je na nás – dospelých, aby sme informácie o koronavíruse vysvetľovali primerane veku dieťaťa. Treba s ním hovoriť jednoducho, aby nás pochopilo. Mali by sme sa veľa rozprávať o tom, čo môžeme spolu urobiť preto, aby sme vírus nedostali. Rozhovor treba končiť vždy pozitívne, s vyjadrením nádeje, že vírusy medzi nami vždy boli aj budú, a my sa proti nim dokážeme chrániť. Na záver každého rozhovoru sa uistime, či nás dieťa pochopilo, a overme si, ako sa cíti – či je pokojnejšie, či dostalo odpovede na všetky svoje otázky,“ hovorí psychologička PhDr. Alena Kopányiová, PhD.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie spustil aj bezplatnú Zelenú VÚDPaP linku. Tá je k dispozícii rodičom, ale aj tínedžerom v krízových situáciách, ktoré si vyžadujú radu sociálneho mediátora, prípadne psychologickú a špeciálno - pedagogickú intervenciu.

Zelená linka VÚDPaP (bezplatná): 0800 864 833 (od 9:00-18:00)

Telefonická Linka podpory (bezplatná): **02 4488 1649** (od 9:30 do 14:30 hod.)

Email: koronavirus@vudpap.sk (nonstop)

Dobrovoľníci v meste šijú ochranné rúška

Vzhľadom na to, že v distribúcii je nedostatok ochranných rúšok proti šíreniu koronavírusu, samospráva ich šitie zabezpečila priamo v našom meste.

Mestu Spišská Belá sa **v nedeľu 15. marca 2019 z veľkoskladu vo Svite podarilo zohnať 110 metrov** 100% bavlnenej látky. Neskôr sa zabezpečilo **ďalších 200 metrov** tejto látky, ktorá sa použila.

Strihanie zabezpečil primátor Jozef Kuna v zasadačke mestského úradu - už v nedeľu - so zamestnancami mestského úradu zo všetkých oddelení. 16. marca sa pokračovalo.

Po tom, čo mesto v nedeľu vyhlásilo výzvu pre dobrovoľníkov, ktorí budú rúška šiť, sa samospráve **okamžite prihlásilo 23 dobrovoľníkov** – žien i mužov - z nášho mesta. Všetkým im ďakujeme.

Ďakujeme aj zdravotnej sestre, pani Eve Škvarekovej, ktorá nás naučila tieto rúška šiť (návod je zverejnený na mestskom webe). Dobrovoľníci mali mestom rozdistribuované tašky s materiálom na ušitie rúšok, nechýbali v nich ani nite a šnúrky na uchytenie rúšok.

Rúška mesto od 17. marca bezplatne distribuovalo do všetkých domácností v meste, vrátane Strážok.

Vývoj v oblasti produkcie odpadov

Množstvo zmesového komunálneho odpadu, ktoré v našom meste vzniká, v minulom roku opäť o čosi stúplo. Nejde však o enormný nárast produkcie tohto druhu odpadu zneškodňovaného skládkovaním. K predpokladaným príčinám tejto tendencie určite patrí dobrá životná úroveň obyvateľov, ale aj komerčný spôsob života a trend balenia výrobkov v obchodoch.

Pozitívne je, že v Spišskej Belej výrazne stúpa aj množstvo zhodnocovaného triedeného odpadu. Triedenie komunálneho odpadu tu bolo zavedené už v roku 2005. Za lepšími štatistickými výsledkami treba vidieť, popri kvalitnejšom odpadovom výkazníctve, nespochybniteľne aj rastúci počet obyvateľov mesta, ktorí svoj odpad poctivo triedia. Množstvá triedeného odpadu v našom meste pomáhajú zvyšovať školské zbery papiera, mobilný výkup papiera pri bytových domoch a tiež výkup kovov v zberných surovinách. Údaje o vyzbieraných množstvách sú mestu nahlasované a prejavujú sa v absolútnych číslach.

Treba si uvedomiť, že **zákon o odpadoch zakazuje ukladať do zberných nádob určených na zber zmesového komunálneho odpadu iný odpad ako zmesový komunálny odpad a do zberných nádob určených na triedený zber komunálneho odpadu zložku komunálneho odpadu, pre ktorú nie je nádoba určená.** Spoločnosť už preto nie je v rovine voľby, či sa rozhodne odpad triediť alebo nie. Má jednoducho zákonnú povinnosť.

Mesto Spišská Belá plánuje v priebehu roka 2020 zaviesť opatrenia na dôslednejšie sledovanie množstva zmesového komunálneho odpadu v jednotlivých domácnostiach, prípadne kontrolu obsahu zberných nádob určených na zber zmesového komunálneho odpadu. Od myšlienky *nulového odpadu*, ktorá nespočíva v znížení tvorby všetkých odpadov na nulu, ale v eliminácii súčasného spôsobu zneškodňovania odpadov na nulu, sme ešte ďaleko. Je však len na prístupe jednotlivcov, ako sa bude formovať vývoj v tejto oblasti. Zmena v prospech produkcie odpadov ako druhotných surovín si vyžaduje zmenu myslenia a doteraz zaužívaných praktík. Snažme sa, každý podľa svojich možností, predchádzať vzniku odpadu, minimalizovať jeho množstvo a toxicitu, výrobky využívať maximálne a pokiaľ to už nie je možné, odovzdať ich na zhodnotenie formou materiálovej recyklácie.

Hospodárenie Lesov mesta Spišská Belá, s. r. o., v roku 2019

V roku 2019 bola hlavnou úlohou mestských lesov, tak ako v kalendárnom roku 2018, obnova lesných porastov – zalesňovaním, spracovaním vetrovej kalamity (od novembra 2018 do marca 2019 a v novembri 2019) a podkôrnikovej kalamity. Teplé a suché uplynulé leto bolo pre podkôrny hmyz veľmi priaznivé. Takéto počasie zvyšuje početnosť podkôrneho hmyzu tým, že počas sucha sa stromy stávajú citlivé voči ich ataku. Vysoké teploty zároveň vytvárajú vhodné podmienky na masové rojenie lykožrútov, hľadanie hostiteľských stromov a urýchľujú aj vývoj ich potomstva. Pôdkôrniková kalamita sa spracovala aj v porastoch, v ktorých bola udelená výnimka na jej spracovanie. V zmysle platného Plánu starostlivosti o les, mestské lesy vykonávali výchovné zásahy prebierkami u drevín do 50 rokov. Úmyselná ťažba sa vykonávala v minimálnom rozsahu, najmä účelovým hospodárskym spôsobom – predovšetkým zdravotným výberom.

V roku 2019 dosiahla spoločnosť Lesy mesta Spišská Belá, s. r. o., celkové výnosy vo výške 959 245 €. Vzhľadom na to, že celkové náklady predstavovali sumu 956 709 €, spoločnosť dosiahla hospodársky výsledok vo forme účtovného zisku 2 536 €. Výnosy boli tvorené, okrem príjmov z predaja dreva, tiež dotáciou za obmedzenie bežného hospodárenia z rozpočtu mesta (94 555 €) a z financií získaných z rôznych projektov (217 570 €).

Plánovaná ťažba na rok 2019 bola vo výške 13 000 m³ s plánovanou priemernou realizačnou cenou 45,46 €/m³. **Skutočná ťažba** z dôvodu množstva spracovaného kalamitného dreva v rámci dodržania zákonnej lehoty na jeho spracovanie plán prekročila. V roku 2019 **predstavovala spolu 14 143 m³** so skutočnou priemernou realizačnou cenou 45,30 €/m³. Spoločnosť naplánovala na rok 2019 tržby za predaj dreva v sume 591 000 €. Skutočné tržby za túto činnosť však boli v sumáre o čosi vyššie, dosiahli spolu 640 784 €.

V roku 2019 spoločnosť Lesy mesta Spišská Belá, s. r. o., vynaložila opätovne veľké finančné prostriedky najmä na pestovnú činnosť, ktorá pozostávala z obnovy lesa, starostlivosti o mladé lesné porasty, ako aj lesnú škôlku, ďalej tiež z výchovy porastov a ochrany lesa (207 343,06 €). Vysoké náklady pre spoločnosť predstavovalo aj spracovanie kalamity – komplexná výroba dreva – pozostávajúca z ťažby, približovania a manipulácie (243 728,64 €). Spoločnosť investovala tiež do opravy a údržby lesných ciest, zvážnic, mostov a do kosenia lúk (78 039,84 €).

Umelou obnovou lesa bolo zalesnených 38,64 ha s priemerným nákladom na 1 ha 1716,61 €. V rámci prípravy priestoru na umelú obnovu lesa na zalesňovanie a na prirodzenú obnovu boli vyčistené plochy s rozlohou 72,85 ha s priemerným nákladom na 1 ha 590,39 €. V súčasnosti sú zalesnené už všetky plochy, ktoré je v zmysle zákona povinnosť zalesniť do dvoch rokov od spracovania kalamity. Pri ochrane mladých lesných porastov proti burine sa ošetrilo 132,01 ha s priemerným nákladom 198,85 € na 1 ha. Mladé lesné porasty sa proti zveri chránili na výmere 311,95 ha s priemerným nákladom 63,18 € na 1 ha. Oplôtky na ochranu mladých lesných porastov proti zveri sa osadili na území 2,1 km s priemerným nákladom 527,14 € na 100 bm.

Ďalšie náklady boli vynaložené na tzv. prerezávky. Tie boli realizované na ploche 208,43 ha s priemernými nákladmi na 1 ha v sume 239,89 €. Mestské lesy investovali taktiež do ochrany lesa proti podkôrnemu hmyzu, do starostlivosti o sadenice v lesných škôlkach a do ostatných pestovných činností (do údržby priekop a do vyznačovania ťažby).

Mestské lesy sa v minulom kalendárnom roku venovali aj výchove a vzdelávaniu formou lesnej pedagogiky. V spolupráci s Národným lesníckym centrom vo Zvolene zorganizovali v okolí Náučného lesníckeho chodníka Fľak projekt určený pre rôzne vekové kategórie- od detí po seniorov - s názvom **S lesníkom do lesa**. V roku 2019 spoločnosť Lesy mesta Spišská Belá, s. r. o., uskutočnili už po štvrtý-krát dobrovoľnícke podujatie pre širokú verejnosť s názvom **Zasaď si svoj strom**. Doteraz sa takýmto spôsobom vysadilo takmer 5000 stromčekov. Jubilejný piaty ročník je naplánovaný na 7. mája 2020.

Ing. František Pisarčík

Rozdelenie ťažbovej činnosti podľa účelu:		
škodlivé činitele:	vietor	6 407 m³
	podkôrny hmyz	7 433 m³
	drevokazné huby	36 m³
úmyselná ťažba:	19,8 ha	267m³

Rozdelenie ťažbovej činnosti podľa druhu drevín:		
ihličnaté:	smrek	13 264 m³
	smrekovec	130 m³
	jedľa	362 m³
	borovica	349 m³
listnaté:	buk	25 m³
	ostatné listnaté	13 m³

Spoločenská kronika JANUÁR – MAREC 2020

• **Narodili sa:**
Rebeka Alexyová, Júlia Bachledová, Martin Cogan, Liliana Čižíková, Albert Fridmanský, Samuel Gil'ák, Sebastián Madeja, Josef Šulák, Radoslav Zemčák, Richard Bičuš, Rebeka Matavová, Zoja Zemčáková.

• **Navždy nás opustili:**
Michal Budzák vo veku 65 rokov, Margita Hangurbadžová vo veku 72 rokov, Žofia Hanzelyová vo veku 81 rokov, František Kopaňák vo veku 61 rokov, František Kyseľa vo veku 61 rokov, Mária Ovcarčíková vo veku 72 rokov, Jozefína Pisarčíková vo veku 67 rokov, Mária Plavcová vo veku 94 rokov, Miroslav Pompa vo veku 54 rokov, Mária Scholtzová vo veku 80 rokov, Margita Boronová vo veku 86 rokov, Jozef Knapik vo veku 57 rokov, Jozef Kollár vo veku 82 rokov, Genovéva Stanková vo veku 99 rokov, Žofia Molitorisová vo veku 86 rokov.

• **Životného jubilea sa dožili:**
Žofia Gibláková – 94 rokov, Anna Kovalčíková – 92 rokov, Júlia Čížiková – 85 rokov, Jozef Neupauer – 85 rokov, Emília Pisarčíková – 85 rokov, Ema Rusňáková – 85 rokov, František Varga – 85 rokov, Margita Vdovjáková – 85 rokov, František Brežina – 80 rokov, Mária Habiňáková – 80 rokov, Ružena Jurašková – 80 rokov, Anton Kalafut – 80 rokov, Ing. Milan Mlynarčík – 80 rokov, Rozália Neupauerová – 80 rokov, Helena Papánová – 80 rokov, Oľga Šuľová – 80 rokov, Anna Tomčíková – 80 rokov, Rudolf Tremba – 80 rokov, Terézia Ferencková – 75 rokov, Ľudmila Galliková – 75 rokov, Emília Hangurbadžová – 75 rokov, Žofia Krigovská – 75 rokov, Ján Lizák – 75 rokov, Agnesa Lopatovská 75 rokov, Helena Maliňáková – 75 rokov, Eduard Pajer – 75 rokov, Jozef Pajer – 75 rokov, Ladislav Stoklas – 75 rokov, Agnesa Tetemonteová – 75 rokov, Anna Ulbrichová – 75 rokov, Agnesa Vnenčáková – 75 rokov, Daniela Andrášová – 70 rokov, Štefan Bekeš – 70 rokov, Vincent Grotkovský – 70 rokov, Ing. Vojtech Hukel – 70 rokov, Ing. Miroslav Charwot – 70 rokov, Magdaléna Jezerčáková – 70 rokov, Ľudmila Krempaská – 70 rokov, Daniela Kušionová – 70 rokov, Dušan Mišek – 70 rokov, Jozef Pisarčík – 70 rokov, Milan Praženka – 70 rokov, Marcela Sisková – 70 rokov, Mária Straková – 70 rokov, Anna Strojná – 70 rokov, Marta Šoltýsová – 70 rokov, Mária Zoričáková – 70 rokov.

Klienti RTIC vyhľadávajú hlavne cyklomapy

V uplynulom roku vyhľadalo služby **Regionálneho turisticko–informačného centra** (RTIC) **1 609 návštevníkov**. Z toho 1 441 slovenských a 168 zahraničných návštevníkov. Oproti minulému roku sme zaznamenali **pokles o 781 návštevníkov**, čo bolo spôsobené tým, že RTIC bolo v časti hlavnej turistickej sezóny (od polovice júna 2019 do polovice júla 2019) **z dôvodu nevyhnutnej rekonštrukcie priestorov** zatvorené.

Najväčší počet návštevníkov, a to najmä návštevníkov zo zahraničia, bol zaznamenaný v letnej turistickej sezóne, v mesiacoch **apríl až september**. Najväčšiu skupinu tvorili **českí turisti** (76) a **poľskí turisti** (53). Nasledujú turisti z krajín: Izrael, Nemecko, Veľká Británia, Rakúsko, Peru, USA, Lotyšsko a Ukrajina. **Cykloturistika je stále na vzostupe**. Záujem bol o cykloturistické mapy, informácie o cyklotrasách pre horské bicykle (Bachledova dolina). Rodiny s deťmi využívali trasu Spišská Belá – Tatranská Kotlina.

Záujem návštevníkov RTIC Spišská Belá smeruje k Múzeu J. M. Petzvala a SNG Kaštieľ Strážky. Turisti v našom meste hľadajú aj informácie o okolitých hradoch (Kežmarok, Stará Ľubovňa), o Belianskej jaskyni, o cestovných poriadkoch, o možnostiach ubytovania a jeho cenových reláciách v meste a okolí, o cenách lanoviek vo Vysokých Tatrách. Rodiny s deťmi vítajú informácie o detských a športových atrakciách a o možnostiach kúpania sa. Všeobecne žiadané sú informácie o turistických trasách vo Vysokých a Belianskych Tatrách.

Pevne veríme, že naše mesto i okolie nestratí svoju atraktivitu pre návštevníkov zo všetkých kútov Slovenska i zo zahraničia ani v blížiacej sa hlavnej turistickej sezóne 2020.

Adresa RTIC: Petzvalova 17, 059 01 Spišská Belá, tel. č.: 052 / 46 80 520, e-mail: marta.grivalska@spisskabela.sk

Prevádzková doba RTIC:

PONDELOK :	7:30-15:30
UTOROK :	7:30-15:30
STREDA :	7:30-16:30
ŠTVRTOK :	7:30-15:30
PIATOK :	7:30-14:30
SOBOTA :	zatvorené
NEDEĽA :	zatvorené

Tvorivosť v seniorskom veku

Prichádzajúca jar na začiatku marca veľa slnečných lúčov neponúka. Upršané a sychravé počasie prvých marcových dní využili v Zariadení opatrovateľskej služby v Strážkach na rozvoj tvorivosti svojich klientov. Blížiaca sa Veľká noc bola príležitosťou na zhotovovanie pozdravov, pohľadníc. Vlastnoručne vyrobené pohľadnice si nájdu svojich adresátov u príbuzných klientov sociálneho zariadenia, čo každoročne vyvoláva radosť na oboch stranách. Vypísané veľkonočné pozdravy klienti v aktuálnom čase odošlú tým, s ktorými nie sú každý deň.

Každý deň v živote klientov Zariadenia opatrovateľskej služby v Strážkach sa snažia zamestnanci naplniť podnetnými činnosťami. Predovšetkým denným cvičením, vzájomnou komunikáciou, ale najmä tvorivou činnosťou. Všetky zvolená aktivity seniorov mobilizujú v záujme o okolitý svet, prispievajú k ich fyzickej a psychickej pohode.

Zažiarili v dejepise

Žiaci zo ZŠ J.M. Petzvala si skvelo počínali na okresnom kole dejepisnej olympiády, ktorá sa uskutočnila 14.2.2020 v priestoroch ZŠ Dr. D. Fischera v Kežmarku. Patrili im najvyššie priečky vo výsledkovej listine.

Najviac potešil **Jozef Gura**, ktorý v kategórii 8. ročník obsadil **1. miesto**. Na skvelom **2. mieste** sa umiestnili **Margaréta Rusňáková** v kategórii 9. ročník a **Tobias Milaňák** v kategórii 6. ročník. V krajskom kole nás budú reprezentovať Jozef Gura a Margaréta Rusňáková.

Menovaným žiakom srdečne **gratulujeme a ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy i mesta**. Teší nás, že naši žiaci predviedli dobré výkony a výsledkami potešili seba, rodičov aj pedagógov.

Dr. Juraj Tomeček

Deň patriaci rodnej reči

21. február bol vyhlásený za Medzinárodný deň **materinského jazyka** (MDMJ) Generálnou konferenciou Organizácie Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (november 1999). Valné zhromaždenie OSN vo svojej rezolúcii vyzvalo členské štáty „podporovať zachovanie a ochranu všetkých jazykov používaných národmi sveta."

Aj my sme si na našej škole pripomenuli **Medzinárodný deň materinského jazyka**. Uvedomujeme si, že to bol prvý jazyk, ktorý sme počuli od svojej mamy a prvý jazyk, ktorým sme sa naučili rozprávať. Áno, je dôležité poznať aj cudzie jazyky, je dôležité poznať kultúru iných národov... Predovšetkým by sme však mali poznať ten svoj, najmilší, najsladší, najzrozumiteľnejší jazyk, ktorým jednoznačne vyjadríme, kde je náš domov, kde sú ľudia, na ktorých sa môžeme spoľahnúť, kde sme sami sebou. Pri tejto príležitosti si žiaci druhého stupňa pripravili jazykovú besiedku, pri ktorej sa zoznámili s históriou a vývinom nášho jazyka, zasúťažili si v *Jazykovom kvíze*. Prezentovali tak svoje vedomosti, čitateľskú zdatnosť a zručnosti pri tvorbe pozvánky. Celý program obohatili naše úspešné recitátorky Lenka Selepová a Olívia Staviarska, ako aj speváčky Adriana Ferencková a Emma Nebusová, ktorých hudobne sprevádzal Patrik Pataky.

Na 1. stupni si žiaci rovnako pripomenuli MDMJ. Napríklad v 1. B triede sa rozprávali o materinskej reči, kto nás učí prvé slová, vety. V rámci tejto aktivity si žiaci prvýkrát vyskúšali vytvoriť svoju rozprávku podľa obrázkov. Tvorili vety, písali ich a rozprávku si potom prečítali. Rozprávka o snežienke, ktorú si sami vytvorili sa im veľmi páčila. Rozprávky rozvíjajú slovnú zásobu, rozvíjajú fantáziu, myslenie, učia žiakov pozorne počúvať a rozvíjajú čítanie s porozumením. A to bolo cieľom celej aktivity.

Triedna učiteľka 2. A triedy pripravila pre žiakov kvíz o slovenčine. Každá z troch skupín riešila úlohy zo slovenského jazyka: doplňovačku, tajničku, tvorbu krátkej básničky, doplňanie prísloví. Aj žiaci 4. A a 4. B triedy nezabudli na náš materinský jazyk. Prezerali a čítali si rôzne slovníky a knihy, ktoré obsahujú množstvo slov, obrázkov a textov o histórii nášho krásneho Slovenska a materinského jazyka. Následne dostali od ,,pána Štúra" krátky test s názvom: ,,Viem rozprávať spisovne?" Prišli na to, že náš materinský jazyk nie je jednoduchý. Následne boli rozdelení do piatich skupín a zahrali si kvíz. Boli v ňom otázky týkajúce sa slovných druhov a pojmov z literatúry. Víťazom sa stala skupina, ktorá úspešne zvládla kvíz s najvyšším počtom bodov. Zaujímavým spestrením bola hodina čítania mamky a starej mamky našej žiačky a rozprávaním o svojom živote v goralskom a šarišskom nárečí. A na záver nám Tomáško odrecitoval báseň v goralskom nárečí.

Cieľom všetkých aktivít bolo rozvíjanie slovnej zásoby, rozvíjanie čítania s porozumením a pripomenutie si významného dňa.

Poďakovanie patrí predovšetkým pani učiteľke Mgr. M. Fudalyovej, Mgr. S. Belončákovej, Mgr. B. Gotzmannovej, Mgr. B. Bielikovej a Mgr. Monike Gurkovej za ich vklad do prípravy a realizácie aktivít.

ZŠ M. R. Štefánika

Čím žil Face club

Činnosť **Face clubu** sa nezastavila ani v roku 2019. Jeho brány sa pre deti či pre mladých otvárali vždy cez týždeň až na niekoľko menších zmien v otváracích hodinách. Dôležitou súčasťou fungovania klubu boli **zahraniční dobrovoľníci**, ktorí dávajú programu a tiež deťom nový rozmer cudzieho jazyka či inej kultúry. V roku 2019 sme hosťovali Samira Tarabbiu (Portugalsko – mesto Lagos) a Lauru Krumtünge (Nemecko – mesto Waderslov), ktorí boli každodennou súčasťou klubu. Pod ich záštitou fungovali anglické štvrtky, medzinárodné večery alebo jazykové campy v lete.

Okrem **anglických programov** prebiehali tiež **kreatívne, športové aktivity pre deti či zábavno - vzdelávacie aktivity** najmä pre mladých. Svoje miesto tiež mali aj **programy zamerané na inšpiráciu a vzdelávanie**, ktoré prebiehali v doobedňajších hodinách (základné školy, špeciálna škola), a to konkrétne **neformálne alebo zážitkové vzdelávanie** na rôzne aktuálne témy – online bezpečnosť, kritické myslenie, mediálna gramotnosť.

Minulý rok sa aktivity začali zameriavať aj na učiteľov, a to v **inšpiratívno - vzdelávacom formáte** v poobedňajších hodinách. Okrem spomínaných aktivít v klube tiež prebiehali **workshopy** na rôzne témy pre širokú verejnosť. Na sklonku roka sme privítali nových zahraničných dobrovoľníkov **Pierra** (Francúzsko) a **Sabin** (Nemecko), ktorí pokračujú v anglických programoch pre deti a mládež a tiež v iných aktivitách, ako napr. jarné prázdniny alebo víkendové programy pre mládež. Dôležitou súčasťou Face clubu boli tiež **slovenskí dobrovoľníci**, ktorí svojím prínosom (časom a službou) obohacovali chod Face clubu a aktivít ním organizových.

V roku 2020 by sme sa chceli zamerať na **dokončenie rekonštrukcie podkrovia**, **rozvoj cezhraničnej spolupráce** cez Erasmus + (mládežnícke výmeny), **podporu solidarity** prostredníctvom Európskeho zboru solidarity a tiež na získanie **štandardu kvality** „S dobrovoľníkmi to vieme". Niektoré z aktivít prebiehali pod záštitou mesta Spišská Belá, občianskeho združenia Expression, o. z., alebo pracovníka s mládežou pri napĺňaní Koncepcie práce s mládežou mesta Spišská Belá.

ZUŠ L. Mednyánszkeho v spolupráci s mestom Spišská Belá
vyhlasujú pre deti MŠ A ZŠ
v aktuálnej karanténe výtvarnú súťaž

DOMA /ne/DOBROVOĽNE, no TVORIVO

Kategórie: I. do 6 rokov
II. 7- 10 rokov
III. 11-15 rokov

Technika: ľubovoľná
Termín zasielania prác: do 15.4.2020
Téma: čo všetko sa dá robiť doma
(izba,záhrada,kuchyňa,dielňa,povala...)

Vyhodnotenie bude zverejnené: 20. mája 2020
(vyhlasovateľ ho z technických dôvodov môže posunúť na neskôr)
Údaje na prácach: meno, priezvisko, vek, škola, adresa autora
Práce posielajte elektronicky (nafotené) ako prílohu mailu na adresu:
domatvorivo@gmail.com
V každej z 3 kategórií odborná porota ocení troch autorov

Theatrobalans - 10 rokov na scéne

Herečka. Profesia zahalená rúškom tajomstva, príťažlivosti, lesku, slávy... Ktoré dievčatko by nepostávalo v rôznych prevlekoch pred zrkadlom a ,,netrénovalo" si pohyb po divadelných doskách či držanie mikrofónu a grimasy do fiktívnej televíznej kamery? Mnohé detské sny (často) vyrastú do reality. Neprehliadnuteľná osobnosť mesta, energická *Petra Fridmanská* si svoj sen v dospelosti plní. Už 11. rok vchádza na dosky miestneho divadla Theatrobalans, ktoré znamenajú ,,svet". Ako ochotnícku herečku ju v roku 2018 ocenila aj samospráva mesta Spišská Belá v rámci podujatia *Lebo videli a zmenili*. Aké to je, pohybovať sa po javisku na amatérskej úrovni? Čím je tento divadelnícky ,,mikrosvet" pre Petru Fridmanskú? Zisťovali počas rozhovoru Edita Svocáková a Paula Grivalská.

- **Vybrali ste si divadlo vy alebo ono si vybralo vás?**

Ku divadlu som sa dostala už na základnej škole. Bolo to prostredníctvom bábkového divadla. Hneď ma to „chytilo", keďže to bolo veľmi hravé a kreatívne, na rozdiel od matematiky (smiech). Neskôr to boli fascinujúce predstavenia v podaní divadla Teatrotatro, ktoré ma priviedli ku myšlienke, že chcem hrať divadlo.V čase, keď som pracovala na kultúre, začali sme sa s partiou nadšených ľudí pohrávať s myšlienkou založiť, či skôr obnoviť, činnosť ochotníckeho divadla v Spišskej Belej a podarilo sa.

- **Dopĺňa sa Vaša civilná profesia s divadlom, alebo si potrebujete na hranie utrhnúť čas a energiu?**

Ako raz povedal múdry pán Seneca: *„Nie je pravdou, že máme príliš málo času, ale je pravda, že máme príliš veľa času, ktorý sa nám nedarí využiť."* Mám to šťastie, že pracujem v umeleckej sfére - ako pedagóg vo výtvarnom odbore na ZUŠ v Lendaku a krásne sa to všetko dopĺňa. Aj práca, aj čas pre divadlo. A áno, divadlo si nárokuje na poriadny kus voľného času, ale ako stále tvrdím, keď ťa niečo baví, ten čas vnímaš ako plnohodnotne využitý.

- **V čom je špecifikum divadelníctva v takých podmienkach, ako je naše mesto?**

Keď sme začínali s divadlom, boli sme prekvapení, koľko ľudí z nášho mesta nám s nadšením rozprávalo, že aj oni kedysi hrali divadlo a majú na to krásne spomienky. Myslím si, že Beľania majú divadlo v krvi... Či už v bežnom živote, či na scéne (smiech). Tak sa niet čo čudovať, že sa nám podarilo pritiahnuť diváka, a dokonca ho zabaviť. Začali na nás „chodiť" aj ľudia, ktorí nikdy predtým v divadle neboli a odchádzali s tým, že určite prídu znova. Tím tvoria členovia divadla. Pred desiatimi rokmi sme začínali dvanásti, každý priložil ruku k dielu. Ten vedel pribiť klinec, ten niečo namaľovať, ten niečo vybaviť, skrátka tímová práca.

- **Akú prípravu absolvujete, aby ste mohli hrať a byť presvedčivá?**

Každý sa pripravuje inak. Niekto vie texty hneď, niekto dva dni pred premiérou (smiech). Ale nakoniec to vždy dobre dopadne. Čo sa mňa týka, je to proces. Vnímam, že desaťročným tréningom mám oveľa lepšiu pamäť a aj prípadné improvizovanie mi ide s oveľa väčšou ľahkosťou. Ak si presvedčivý, je to o tom, že sa na scéne bavíš s ľuďmi, ktorých to baví. Keď je dobrý kolektív, odzrkadlí sa to aj na scéne. My sme boli vždy dobrý kolektív - aj napriek drobným treniciam, ktoré sú všade tam, kde je viac ľudí pokope. Iskrenie je navyše vždy prínosné, lebo naštartuje diskusiu, výsledkom ktorej je konštruktívne riešenie a na tom divadelná tvorba „stojí".

- **Na profesionálnych javiskách sú často zákulisné boje medzi herečkami. Platí to aj o ochotníckej scéne v našom meste?**

Nie. My si uvedomuje, „ktorú ligu hráme" a vždy sa navzájom podporujeme a tešíme sa z toho, keď to tomu druhému „hrá", pretože divák vníma hru ako celok.

- **Podľa akého kľúča vám režiséri prideľujú charaktery postáv, ktoré stvárňujete?**

Väčšinou je to prvoplánové. Ako sa javíš v skutočnosti, takú postavu ti pridelia. Napríklad ja som stvárňovala obludy, manželky, vedúce a bosorky. Netuším prečo (smiech). Mojím snom je zahrať si raz princeznú (smiech).

- **Prvá slovenská herečka Anička Jurkovičová vo svojej dobe v polovici 19. storočia búrala predsudky. Vtedy sa nepatrilo, aby na divadelnom javisku stála a hrala žena. Dnes je vývoj inde. Treba podľa vás napriek tomu búrať nejaké mýty v ochotníckom divadelníctve?**

Nemyslím si to, v našom divadle máme opačný problém, máme veľa žien a málo chlapov. V prvej hre *Lásky hra osudná* ženy hrali chlapov, a bolo to veľmi zábavné aj pre ľudí, aj pre nás. A aj v ochotníckom divadle sa dajú búrať predsudky.

• Po akom repertoári siaha vaše divadlo? Kto rozhoduje o tom, čo sa naštuduje?

Spočiatku sme sa zamerali na komédiu a pri tomto žánri sme aj ostali. Máme ten názor, že divák je v dnešnej dobe aj tak dosť vystresovaný, tak sme mu chceli priniesť trošku uvoľnenia a zábavy. Scenáre hľadáme napríklad v knižnici (tá v Spišskej Belej je veľmi slušne vybavená), alebo nám niečo „posunú" režiséri. O hre rozhodujeme spoločne. Dokonca sme si scenár na rozprávku o *Galifukovi* napísali sami a mal veľký úspech.

• Ľudia sa tešia pohľadom do zákulisia. Doprajte im...

To je ako s tým ľadovcom - väčšia časť je práve pod hladinou mora. Tá naozajstná zábava je práve v zákulisí a pri skúškach, niekedy sa až váľame po zemi od smiechu. A vtedy je to ono. Napadajú mi len historky, ktoré sa nedajú uverejniť...

• Vaše najväčšie brbty?

Moje? Ja nebrebcem (smiech). Ale nie, občas sa nám to stane, ale našťastie žiadny vulgarizmus z toho nikdy nevzišiel.

• Profesionálni herci vyratúvajú svoje roly – majú svoje méty. Ako je to v ochotníckom divadle – čo by ste si chceli zahrať?

Tú princeznú, čo som spomínala vyššie (smiech). Hm, teraz vážne! Nemám konkrétnu métu. Ako sa hovorí v divadelnej branži „nie sú malé roly, sú len malí herci." Každá postava je tvárna a je len na každom hercovi, čo z nej vyťaží.

• Je dnes amatérske divadlo (okrem relaxu) pre diváka aj nositeľom hlbších posolstiev?

Určite áno. Každý divák si z predstavenia odnesie to, čo potrebuje a možno sme prínosní aj tým, že dokazujeme ostatným, že sa v našom meste dá tvoriť a plnohodnotne prežívať voľný čas. Divadlo by som odporúčala každému, naučí vás organizovanosti, tímovosti, väčšej uvoľnenosti a v neposlednom rade dá hlbší zmysel vášmu životu, tak ako mne. Prinášať radosť a popritom sa zabaviť, no čo už môže byť lepšie? Verím, že divadlo v našom meste bude mať svojich pokračovateľov a ostane pevnou súčasťou jeho kultúrneho života.

Petra Fridmanská, herečka ochotníckeho divadla Theatrobalans v Spišskej Belej, od roku 2009 doteraz. Od roku 2015 predsedníčka OZ Theatrobalans. „Balansovala" v týchto hrách: *Lásky hra osudná* ako Trivalin /2009/, *Prebuď sa Valentín* ako manželka /2010/, *Rabalo* ako Rabalo (obluda) /2011/, *Kto hovorí s koňom* ako vedúca oddelenia /2012/, *Desať malých černoškov* ako lekárka /2013/, *Trúchliaci pozostalí* ako lakomá dedička /2014/, *Galifuk* ako jeden zo škriatkov /2015/, *Veselé paničky Windsorské* ako jedna z paničiek /2016/, *Nebola to piata, bola to deviata* ako Eva /2018/.

Petra Fridmanská (prvá zľava) ako jedna z paničiek v naštudovaní Shakespearovej komédie Veselé paničky Windsorské. Na fotografii aj Branislav Miko a Marta Grivalská (Hlaváčová) z Theatrobalans (2016).

Knihy máme. Slúžia nám?

Možno aj vy si kladiete otázku z titulku. Zdá sa, že v súčasnosti je kniha už len estetickým doplnkom (ak vôbec) domácností. Ľudia sa vyhovárajú na nedostatok času a všeobecne sa konštatuje, že málo čítame.

Už od malička vidíme deti sedieť **pred televízorom** či **pred počítačom**. Viacerí **rodičia si myslia, že takáto forma pomáha u detí rozvíjať reč dieťaťa**. Omyl. Lepšie by bolo, keby sa deťom od útleho veku do rúk dávali knihy. Dieťa si primerane svojim schopnostiam a stupňu vývoja osobnosti bude spočiatku **prezerať obrázky**, ale **rodič môže stále rozprávať**, čo dieťa vidí. Postupne sa treba s dieťaťom rozprávať o tom, čo sa na obrázku deje. Neskôr je to **počúvanie krátkych úryvkov v leporelách**, no a potom je to samotné **čítanie dospelého**

deťom. Takouto formou sa u detí **rozvíja predstavivosť, čitateľská gramotnosť, reč, poznávanie** nového, **rozlišovanie dobra a zla**.

Aj v našej materskej škole si tradičný *Mesiac knihy* v marci pripomínali čítaním rozprávok a príbehov, výrobou kníh v triedach, dramatizáciami rôznych rozprávok, spievaním piesní k danej rozprávke a samozrejme **čítaním rozprávok pred spaním**, ktoré deti veľmi obľubujú.

Čas strávený s knihou a dieťaťom je najlepšia investícia do rozvoja jeho osobnosti. To, že rodičia nemajú čas, je často klišé a výhovorka. Aj opatrenia kvôli prevencii šírenia koronavírusu sú príležitosťou viac sa venovať deťom a čítať si s nimi.

Ivana Šimoňáková,
Materská škola, Mierová 1, Spišská Belá

Beseda s Markou Staviarskou

Marec je tým mesiacom v roku, v ktorom sa v našej spoločnosti častejšie než inokedy skloňuje slovo kniha. Tradične si mesiac venovaný knihám pripomíname aj v našom meste sériu podujatí organizovaných mestskou knižnicou i školami. 9. marec 2020 bol príležitosťou pre žiakov štvrtých ročníkov našich základných škôl, aby nahliadli do procesu vzniku knihy. Práve pre túto vekovú kategóriu píše mladá slovenská **spisovateľka Marka Staviarska**, ktorá prijala pozvanie Mestskej knižnice v Spišskej Belej na besedu o svojej tvorbe.

Marka Staviarska vyštudovala filmovú produkciu na VŠMU. Po tom, ako sa jej narodila dcéra Marína, začala sa venovať písaniu kníh pre deti. Spisovateľka predstavila žiakom knihu **Marínka Somarinka**. Keďže autorkinou inšpiráciou sú predovšetkým jej vlastné deti, aj táto kniha nesie názov po jej dcére. Pútavým rozprávaním autorky knihy Marínka Somarinka si žiaci doplnili získané poznatky o filme z hodín čítania. Hlavná postava rovnomennej knihy Marínka Somarinka je dievčatko, ktoré sa rozhodlo, že nakrúti film so svojím dedom.

Inšpiratívna kniha, z ktorej sa deti dozvedia celý postup výroby filmu, sa iste stala podnetom aj pre rozvoj kreativity žiakov našich škôl, medzi ktorými sú aj mnohí vďační čitatelia a budúci majstri slovesného umenia.

Knižnica je tu pre všetkých

Celoslovenský Týždeň slovenských knižníc so dostal do svojho 21. ročníka. Spoločným sloganom všetkých slovenských knižníc sa stalo motto *Knižnice pre všetkých*. Bez povšimnutia nezostal tento týždeň ani v našej mestskej knižnici. Práve jej priestory sú celoročne k dispozícii všetkým záujemcom o informácie, zážitky a emócie, ktoré neodmysliteľne patria ku knihám a čítaniu. Mestská knižnica mala pripravené na Týždeň slovenských knižníc pre celú škálu svojich čitateľov tradičné podujatia, ktoré, netradične, mali trvať počas celého marca - mesiaca kníh. Žiaľ, väčšina z pripravených aktivít sa v marci nestihla zrealizovať. Príčinou boli preventívne celospoločenské opatrenia na zabránenie šírenia koronavírusu. Mestská knižnica však svojich čitateľov neoberie o chystané prekvapenia. Zrealizujú sa v čase, keď to bude vhodné.

Čo sa však Mestskej knižnici v Spišskej Belej podarilo zrealizovať, bolo popoludnie 5. marca 2020 venované seniorom z denného centra. Spoločne podnikli „cestopisnú“ trasu Európou až do krajiny Maroko na severe afrického kontinentu. Hlavnou témou rozprávania boli prírodné a náboženské pomery v tejto krajine. Pozreli si aj zábery z pohoria Atlas a zo Saharskej púšte. V závere stretnutia sa účastníci preniesli až za severný polárny kruh. Virtuálne cestovanie bolo obohatené o priame zážitky pani Evy Janusovej z ciest po týchto zaujímavých krajinách.

Dobrovoľní hasiči v nasadení

V utorok 17. marca aj napriek mimoriadnej situácii na Slovensku v dôsledku prevencie šírenia koronavírusu, museli členovia DHZ Spišská Belá zasahovať v teréne. Už na poludnie o 12 :30 **hasili požiar trávy a lesného porastu na Šarpanci** neďaleko osady Rakúsy. Hneď nato o 14. hodine vyrážali **do akcie do Strání pod Tatrami**, kde nad miestnou osadou horela tráva a lesný porast.

Vo večerných hodinách od 18:45 zasahovali **nad obcou Jurské z rovnakého dôvodu** ako v skorších prípadoch v priebehu dňa - horela tráva a lesný porast.

ĎAKUJEME príslušníkom DHZ Spišská Belá pod vedením **Maroša Vaverčáka - Jozefovi Lorenčíkovi, Andrejovi Kováčikovi, Metodovi Kováčikovi, Kamilovi Svitanovi a Štefanovi Želonkovi,** že aj napriek mimoriadnej situácii boli ochotní pomôcť.

Vzhľadom na situáciu, ktorá momentálne na Slovensku je, bol DHZ Spišská Belá požiadaný aj o pomoc pri vytvorení skupiny, ktorá bude môcť zasahovať a pomáhať členom Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v SR v karanténnych centrách po celom Slovensku.

Do tejto skupiny sa prihlásilo **11 dobrovolných hasičov mesta Spišská Belá**, z ktorých jeden člen, Andrej Kováčik, už od piatka 20.3.2020 zasahuje v karanténnom centre **Smrekovec** Donovaly. Postupne budú začlenení všetci členovia zásahovej skupiny, aby sa zabezpečil nepretržitý chod týchto centier. Napĺňa sa tak heslo hasičov: ***„Bohu na slávu blížnemu na pomoc.“***

Lyžiarsky v Ždiari i v Telgárte

Dva februárové týždne za sebou mali (postupne) žiaci siedmeho ročníka oboch základných škôl v meste iný ako zvyčajne. Inakosť spočívala v tom, že „školu“ mali na snehu. Zabsolvovali totiž lyžiarsky výcvik. **Od 17. do 21. februára** sa priestor lyžiarskeho strediska v Telgárte na Horehroní stal druhým domovom **pre 38 nádejných adeptov** bieleho športu zo **ZŠ J. M. Petzvala** v Spišskej Belej. Pre **18** z nich to bol **debut na lyžiach**. Vynikajúce podmienky na výcvik - najmä začiatočníkov - priniesli rýchlo prvé výsledky a krotenie lyží sa stalo zábavou. Postupne sa zo všetkých nelyžiarov stali lyžiari a úsmev na tvárach prezradil, že sa učiteľom podarilo priviesť k tomuto športu ďalších nadšencov z radu svojich žiakov.

Krásne prostredie pod Kráľovou hoľou, príjemné ubytovanie a priaznivé počasie prispelo k peknému zážitku nielen z lyžovania. Na vychádzke k unikátnym telgártskym železničným viaduktom siedmaci zo ZŠ J. M. Petzvala spoznali aj tento nádherný kút Slovenska. Veríme, že lyžiarsky výcvik v Telgárte bude navždy peknou spomienkou pre všetkých účastníkov a ich nadšenie pre lyžovanie sa bude iba prehlbovať.

Kým siedmaci zo ZŠ J. M. Petzvala sa už v pondelok **24. februára 2020** delili o zážitky z lyžiarskeho v škole, pre siedmakov zo **ZŠ M. R. Štefánika** sa práve tento deň stal prvým dňom ich týždňa na lyžiarskom výcviku.

Ráno všetci stáli pred školou s nabalenými ruksakmi a lyžami a čakali na autobus. Cesta do lyžiarskeho strediska SKI Strachan **v Ždiari** ubehla rýchlo. Lyžovalo sa celý týždeň a počasie žiakom prialo. V dobrom všetci spomínajú na desiate a veľmi chutné obedy. Päť dní ubehlo ako voda a v piatok 28. februára sa lyžiarske stredisko v Ždiari s účastníkmi lyžiarskeho výcviku rozlúčilo krásnym počasím. Aj žiaci zo ZŠ M. R. Štefánika sa s prostredím svahu i obce Ždiar lúčili s peknými spomienkami a nezabudnuteľnými zážitkami.

Čo by malo vedieť dieťa pred vstupom do základnej školy

Keďže sa blíži čas zápisov 6-ročných detí do základnej školy, nejeden rodič si často kladie otázku, či je jeho dieťa zrelé a pripravené na vstup do školy. Aké kritériá by teda mali spĺňať prváci, aby zvládli požiadavky školy?

Doba nástupu do školy nie je stanovená náhodne. Vo veku 6 -7 rokov dochádza u dieťaťa k významným vývinovým zmenám. Tie sú podmienené zrením aj učením. Väčšina detí sa vo veku 6 rokov vie vyrovnať s novou sociálnou situáciou a spôsobom učenia.

Prvák zrelý v **sociálnej a emocionálnej oblasti** musí byť schopný:
- vedieť sa odlúčiť od rodičov, nemalo by mu robiť problémy prispôsobiť sa novému prostrediu, nadviazať kontakt s novými ľuďmi;
- pracovať v skupine, tlmiť svoje požiadavky v prospech spoločného dobra;
- zvládať samoobslužné činnosti (sám sa obliecť, ísť na WC, naobedovať sa ...);
- kontrolovať svoje správanie – afektované správanie ustupuje do úzadia, prejavy hnevu sú skôr iba slovného rázu bez fyzických atakov.

Prvák zrelý v **kognitívnej oblasti** by mal vedieť:
- rozlišovať a pomenovať základné geometrické tvary, príp. niektoré písmená a číslice;
- poznať farby, ovládať jednoduché počtové operácie (pridávať, odoberať), napr. spočítať si prsty na rukách;
- rozpoznať prvé (posledné) písmeno v slove, cvičiť sa v rozkladaní slov na hlásky a v ich spájaní do slov;
- rozlišovať polohu vecí, osôb v miestnosti aj na obrázku, správne používať pojmy dole-hore, vpravo-vľavo, pred-za.

V 1. ročníku sa od dieťaťa vyžaduje už správna výslovnosť. **Nesprávne vyslovovanie hlások je potrebné podchytiť ešte pred nástupom do školy**. Dieťa by malo vedieť správne skloňovať, časovať a používať správny slovosled pri prerozprávaní udalostí, ktoré prežilo alebo v príbehu, ktorý si vypočulo. Rodičom sa odporúča trénovať aj pamäť detí – riekanky, básničky, príp. cvičenia, keď si má dieťa zapamätať určité množstvo, poradie (napr. Dones z kúpeľne mydlo, uterák, hrebeň. Spočítaj v kuchyni varešky.).

Budúci prvák by mal v **oblasti jemnej motoriky a grafomotoriky** zvládnuť:
- nakresliť ľudskú postavu s detailami, odporúča sa aj precvičovať kreslenie rovných zvislých a vodorovných čiar, lomených čiar, horných a dolných oblúčikov, vlnoviek a pod.
- obkresľovať, nalepovať, modelovať, trhať a pomerne presne strihať;
- zaviazať si šnúrky na topánkach;
- správne držať ceruzu a správne sedieť pri stole.

Dostatočne **zrelé dieťa** sa vie pri činnostiach lepšie sústrediť, vydrží lepšie pracovať. Celkovo je vyrovnané a odolnejšie voči stresu. Naopak **dieťa nezrelé** na vstup do ZŠ nedokáže zvládnuť nároky školy. Prejavuje sa to v niekoľkých oblastiach: oneskorený vývin reči, citová labilita, hravosť, rýchla únava pozornosti, nepozornosť, vyrušovanie.

Vzdelanie by malo mať pre všetkých rodičov určitú hodnotu. Prejaví sa v ich postoji ku škole. Rodina, kde sa jej dospelí členovia niečomu učia, čítajú, navštevujú kultúrne akcie – to všetko dieťaťu názorne ukazuje, na čo je dobré vzdelávať sa.

Mgr. Sylvia Strelová – MŠ, Spišská Belá

V aktuálnej karanténe v štáte sa **zápis do 1. ročníka v oboch ZŠ v meste** bude konať elektronicky **od 15. 4. 2020 do 20. 4. 2020**. Pre tých rodičov, ktorí nemajú technické prostriedky na elektronický zápis, je možnosť prísť zapísať svoje dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v školskom roku 2020/2021 aj osobne – BEZ DETÍ – v dňoch **21. 4. 2020 až 22. 4. 2020** – v čase **od 13.30 do 16.30** v priestoroch ZŠ J. M. Petzvala alebo ZŠ M. R. Štefánika. Je nevyhnutné dodržať nariadené hygienické opatrenia - rúško na tvári, ochranné rukavice na rukách a vlastné pero. Podrobnosti čítajte na internetových stránkach škôl. *https://zspetzvalaspisskabela.edupage.org/news/#news-1305, https://zsstefsbela.edupage.org/.*

Karneval v ZOS-ke

Fašiangové obdobie v tomto roku už máme za sebou. Popolcovou stredou 26. februára 2020 sa definitívne uzavrelo, ale spomienky na čas plesov, zábav, bálov či karnevalov zostáva.

Aj klienti Zariadenia opatrovateľskej služby v Strážkach sa 21.2.2020 v popoludňajších hodinách stretli na svojom karnevale. V malej spoločenskej miestnosti ZOS-ky si prezlečení do vtipných masiek v duchu hesla: ,,Čo skriňa dala," zatancovali naozaj všetci klienti. Aj tí, ktorí sú na vozíku! Adekvátne karnevalovo zaodetí, doladení príspevkom tvorivých rúk zamestnancov sociálneho zariadenia, si aj v zrelom veku pripomenuli, že je

čas zabaviť sa, pozabudnúť na vrásky na čele a prípadné bolesti. Klienti tak dostali príležitosť siahnuť po svojej kreativite pri zostavovaní masiek a osviežili si myseľ.

Pohostenie nachystali zamestnanci ZOS-ky – presne v duchu tradičných fašiangov - niečo sladké, niečo slané. Nechýbali šišky, fánky či venčeky alebo mafínky. K celkovej uvoľnenej atmosfére karnevalu prispel každý, keďže každá maska sa musela predstaviť. Moderátorkou podujatia bola Alena Konkoľová, ktorá svojimi komentármi gradovala príjemnú, uvoľnenú atmosféru, ktorá k finále fašiangov neodmysliteľne patrí.

Džuravé vedomosti

Záujem o stretnutia súpereniachtivých tímov stále pokračuje. Aj preto sa OZ Kobalt rozhodlo odľahčiť a spríjemniť volebný večer v sobotu 29.2.2020 v poradí už šiestym kvízom *Džuravé vedomosti*.

Tentokrát bol obsah otázok zameraný na **testovanie všeobecného rozhľadu súťažiacich tímov**. Popularitu tohto formátu naznačujú aj pravidelne prichádzajúce tímy či rodinné tímy a rýchle zaplnená kapacita podniku. Do februárového zápolenia sa prihlásilo **11 tímov** a každý z nich si vymyslel svoj vtipný názov. Kvízujúci boli preverení šesťdesiatimi otázkami z oblasti vedy, kultúry, umenia, histórie, športu, gastronómie či showbiznisu.

,,Snažíme sa kvíz stále vylepšovať a ozvláštňovať. Novinkou vo februárových Džuravých vedomostiach boli napríklad vtipné videoukážky, degustačná otázka či rýchle kolo na preverenie znalosti cudzích slov," konštatujú Jozef Pivovarník a Dominik Šatala, moderátori kvízu *Džuravé vedomosti* a členovia OZ Kobalt a pokračujú ***,, tímy sa na Džuravé vedomosti vracajú, čo je signál pre nás, že to má zmysel. Určite v tomto druhu zábavno - kultúrneho vyžitia budeme pokračovať. Ďalšie kvízy sú už naplánované a v procese výroby."***

Atmosféra stretnutia sa niesla v spoločne zdieľanej záľube súťaživosti a očakávaní výsledkov nielen samotného kvízu. Prvenstvo si už po niekoľkýkrát odniesol tím ***Nie sme štyria***. Tím ***Zodpovedná zmenka*** sa podelil o druhé miesto s nováčikom - tímom ***Sme tu omylom*** - ktorý len potvrdil, že jeho členovia tak celkom nezablúdili. Víťazom gratulujeme.

Týždeň anglického jazyka

Na našej škole sa každý rok koná *English week*, teda *Týždeň anglického jazyka*. Tentokrát bol určený pre tých žiakov 6. ročníka, ktorí nabrali odvahu a chceli sa zdokonaliť v angličtine. Anglický týždeň sa konal **od 24.2.2020 do 28.2.2020**, keď sme sa stretli v učebni anglického jazyka. Tam nás čakal **lektor John Graham**, ktorý tento týždeň viedol. **Formou hier, rozhovorov, ale aj pracovných listov** sme sa učili rozprávať po anglicky o zaujímavých miestach v našom meste, o olympijských hrách, ale aj o našom najobľúbenejšom jedle. Neveríte? A viete, ako sa povie rezeň po anglicky? Ja som to nevedel, tak som zavtipkoval a povedal *,,řízek"*, načo som si hneď od pána Grahama vypočul: *„This is not English, Boris, but schnitzel like in German"*.

V závere tohto podujatia sme všetci dostali účastnícky diplom. Bol to veľmi zaujímavý, na zážitky bohatý týždeň. Moji rovesníci - ak budete môcť, určite sa na *Týždeň anglického jazyka* prihláste aj v budúcom školskom roku.

Boris Kostka, VI.B,
ZŠ J. M. Petzvala

Ponuka služieb RTIC

Regionálne turisticko-informačné centrum (RTIC) poskytuje informácie domácim a zahraničným turistom a návštevníkom o aktuálnych kultúrnych a športových podujatiach v meste a regióne, o návštevných poriadkoch kultúrno-historických zariadení, o možnostiach turistiky a športového vyžitia, nielen v našom meste ale aj v tatranskom a podtatranskom regióne, resp. na území celého severného Spiša. Spoluprácou s inými informačnými centrami a kanceláriami v regióne a získavaním a následnou distribúciou propagačných materiálov kultúrno-historických a rekreačných objektov, ubytovacích zariadení a podobne robí nenahraditeľnú službu návštevníkom regiónu.

Pre obyvateľov mesta Spišská Belá **zabezpečuje informačnú službu prostredníctvom mestského rozhlasu**, v ktorom informuje o kultúrnych, športových a spoločenských podujatiach, predajných akciách a havarijných stavoch distribúcie vody a elektriny, stratách a nálezoch, o inzercii miestnych podnikateľov. V RTIC sa predávajú štátne **rybárske lístky**, ktorých bolo **v roku 2019 vydaných 80 kusov**.

V RTIC je možnosť získať **bezplatné materiály ubytovacích zariadení, propagačné materiály o prírodných a kultúrnych zaujímavostiach nášho regiónu**. Zakúpiť si môžete turistické mapy, automapy, publikácie venované prírodným krásam a kultúrnym zaujímavostiam Slovenska, publikácie a pohľadnice mesta Spišská Belá, suveníry a drobné darčekové predmety.

V roku 2019 mesto Spišská Belá uviedlo do predaja nápoje s potlačou nášho mesta (pivo 10°, pivo nealko, energetický a multivitamínový nápoj). RTIC ponúka návštevníkom a obyvateľom mesta **možnosť kopírovania, zverejňovania oznamov prostredníctvom mestského rozhlasu, možnosť inzercie alebo reklamy v Spišskobelianskom spravodaji**.

Adresa RTIC: Petzvalova 17, 059 01 Spišská Belá, tel. č.: 052/4680520 e-mail: marta.grivalska@spisskabela.sk.

Z denníka mestskej polície

Nekonečný príbeh

Asi neexistuje policajné oddelenie či úrad, kde by nemali skúsenosť s občanmi, ktorým pravidelne ubližuje takmer každá osoba, s ktorou prídu do kontaktu. Potom im nezostáva nič iné, len sa brániť opakovaným podávaním sťažností a oznámení na príslušných miestach... Žiaľ, aj v našom meste evidujeme niekoľko večne ukrivdených obyvateľov, ktorým sa napriek enormnej snahe zainteresovaných orgánov nedarí pomôcť a uskutočniť nápravu. Začiatok tohto roka však prebehol pomerne pokojne a na tunajšom oddelení mestskej polície to vyzeralo tak, že sa predsa len podarilo vyriešiť opakované problémy, ktoré trápili naše „trvalky“. Lenže zdanie klame. Zlom nastal 15. januára 2020, keď mestskí policajti prijali hneď dve oznámenia proti občianskemu spolunažívaniu od starých známych... A kolotoč nekonečného vypočúvania, spisovania a dokazovania sa roztočil opäť. Kedy sa ho podarí zastaviť (a či vôbec) je vo hviezdach...

Pivo každodenné...

Zlatistému moku holduje množstvo ľudí po celom svete, ale stále je to alkoholický nápoj a jeho požívanie na verejne prístupných miestach je v našom meste zakázané. Vždy sa však nájde jedinec, ktorý tento zákaz poruší. V lete je to celkom pochopiteľné, ale 17. januára v mraze popíja ľadové pivo z plechovky len ozajstný „fajnšmeker“... Každopádne počínanie starého známeho neušlo pozornosti mestských policajtov a malo dohru na oddelení MsP. Vec je momentálne v riešení.

Útek pred zákonom

Valentínska nočná služba začala hliadke MsP naozaj veselo. Tesne po nástupe do služby policajti prijali hlásenie od obsluhy kamerového systému, ktorá ohlásila, že na Hviezdoslavovej ulici „pijú“ dvaja neznámi muži. Po dostavení sa hliadky na miesto chlapi práve hádzali prázdnu fľašu od alkoholu do koša. Obaja si boli vedomí, že na ulici nemali piť a nakoľko už so službukonajúcim policajtom mali skúsenosť z minulosti, ani sa nepokúšali čokoľvek popierať. Doklady ani peniaze na pokutu samozrejme nemali a mali naponáhlo, lebo im mal každú chvíľu prísť „odvoz“. Až hrozba, že budú predvedení na oddelenie MsP jednému z nich osviežila pamäť a našiel doklady aj peniaze. Kým mu policajt vypisoval pokutový blok, jeho tmavooký kumpán nenápadne opustil svoje miesto a vybral sa smerom k vozidlu, ktoré preňho medzitým prišlo. Pokus o útek mu však nevyšiel a skôr, ako stihol nastúpiť do auta, ho policajt dobehol a stiahol na chodník.

Nález

Nie, nebudeme písať o nájdených peňaženkách, kľúčoch, bicykloch či psíkoch, ktoré na mestskú políciu zvyknú nosiť poctiví nálezcovia. Tesne pred zotmením hliadka MsP prijala správu doloženú fotodokumentáciou, v ktorej všímaví občania policajtov upozornili na podozrivý predmet ležiaci v koryte potoka na Petzvalovej ulici. Poskytnutý opis aj fotografia nájdenej veci na prvý pohľad neveštili nič dobré. V prúde vody ležalo zachytené o kameň „čosi“ zabalené v bielej plachte, tvarom a veľkosťou pripomínajúce schúlenú ľudskú postavu. Policajtom neostalo nič iné, len si obuť čižmy a vykonať obhliadku miesta nálezu aj samotného objektu. Po vyhotovení fotodokumentácie policajt začal z predmetu opatrne odvíjať plachtu, do ktorej bol zabalený. V tom okamihu sa z brehu ozval výkrik „vidím krv“... Napätá atmosféra evidentne urobila svoje. Žiaden krvák sa však nakoniec nekonal. Z „mŕtvoly“ sa vykľulo staré šatstvo zabalené do prestieradla, ktoré niekto hodil do potoka a príroda čarodejka ho sformovala do morbídneho tvaru. Vyšetrovanie vraždy sa teda nekonalo a mestskí policajti mohli ďalej pokračovať vo svojej práci.

Znečistený prístrešok

Informácie o konaní kultúrnych podujatí v našom meste či v blízkom okolí sú bezpochyby vítané. Ale aj propagácia takýchto udalostí má svoje pravidlá. Znečistenie verejne prístupných objektov alebo verejnoprospešných zariadení plagátovou výzdobou alebo komerčnými a reklamnými oznamami je kvalifikované ako priestupok. Osoba, ktorá v Strážkach ,,vyzdobila“ prístrešky SAD hneď niekoľkými identickými plagátmi za použitia kvalitného lepidla, sa teda dopustila protiprávneho konania. A konala aj proti zdravému rozumu. Štyri rovnaké plagáty nalepené na jednom mieste totiž určite nezaujmú viac, ako jeden - nalepený na mieste na to určenom. Výsledným efektom je len znečistený prístrešok, ktorý má slúžiť nám všetkým. Vec je v štádiu riešenia.

Komu niet rady...

Počas pešej pochôdzky si policajti na Petzvalovej ulici všimli vozidlo zaparkované v „zákaze státia“, brániace vo výjazde vozidlám zaparkovaným na priľahlom parkovisku. Vodič, ktorý sa nachádzal v aute, bol upozornený na skutočnosť, že stojí v zákaze a hliadka ho vyzvala, aby svoje vozidlo preparkoval. Muž výzve vyhovel a pohol sa smerom k neďalekým voľným parkovacím miestam. Hliadka potom pokračovala v pochôdzke, ale po krátkej chvíli prijala hlásenie od obsluhy kamerového systému, ktorá im oznámila, že sa má hneď vrátiť na základňu. A počas návratu policajtov čakalo prekvapenie. Pán, ktorého pred krátkou chvíľou poslali preč, namiesto toho, aby zaparkoval na parkovisku, nacúval späť na miesto, odkiaľ ho policajti pred chvíľou vykázali a stál tam, akoby sa nechumelilo. No keď k nemu policajt pristúpil po druhý raz, „začalo sa chumeliť“ a pán odišiel z miesta s pokutovými blokmi vo vrecku.

Chodci, dbajte o svoju bezpečnosť!

Koncom februára 2020 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Kežmarku zaznamenalo **nárast tragických dopravných nehôd** s účasťou chodcov. Výsledky analýz týchto nehôd poukazujú na to, že ich prevažná väčšina sa stala **za zníženej viditeľnosti a mimo priechodu** pre chodcov. Veľkým problémom je, že **chodci** napriek pretrvávajúcej osvete v oblasti používania reflexných prvkov, ich význam ešte stále **podceňujú**. Súčasný trh pritom ponúka **množstvo estetických reflexných pomôcok**, ktoré chodcov zviditeľnia za tmy, dažďa či sneženia. Reflexné predmety je ideálne umiestňovať **ku koncu rukávov**, blízko **ku kolenám**, **do úrovne pásu** a v priestore čo najbližšie k stredu vozovky.

Pri prechádzaní cez cestu je potrebné:

- prednostne používať priechod pre chodcov,
- nevstupovať na vozovku, ak prichádza rýchlejšie idúce vozidlo,
- neprechádzať jednotlivo, ale v skupinách,
- nevstupovať na vozovku, ak cez ňu nie je možné bezpečne prejsť,
- neprekonávať zábradlie ani iné zábrany,
- bezdôvodne sa nezdržiavať na vozovke a nezastavovať po vstupe na ňu.

Úspechy žiakov ZŠ J. M. Petzvala

Žiaci našej školy sa zapájajú do vedomostných a recitačných súťaží, v ktorých získavajú skvelé ocenenia. Svedčia o tom aj najnovšie úspechy.

V obvodnom kole matematickej olympiády sa Tomáš Malich a Alexander Wožniak z 5.B triedy umiestnili na 3. mieste. Žiak 9. B triedy Matej Tomala na peknom 1.mieste.

V okresnom kole geografickej olympiády sme získali v kategórii G 3.miesto vďaka Andrejovi Porubovičovi z 5.B triedy.

Matej Tomala v kategórii 1B úspešne reprezentoval našu školu v okresnom kole Olympiády v anglickom jazyku, kde získal 2. miesto.

V recitačných súťažiach sme sa zapojili do súťaže v prednese povestí Šaliansky Maťko. V okresnom kole súťaže Martina Kapolková zo 7.B sa v 3. kategórii umiestnila na 3. mieste.

66. ročník recitačnej súťaže v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín sa konal 12. 2. 2020 v Mestskej knižnici v Kežmarku. Do okresného kola súťaže postúpili v 1. kategórii v prednese poézie a prózy žiačky 4. A triedy Adriana Valeková a Martina Stupáková. V 3. kategórii v prednese prózy žiačka 8.A triedy Alexandra Jurská.

Mgr. A. Oroszová, ZŠ J. M. Petzvala

O prevencii COVID-19 aktuálne na *www.spisskabela.sk* na pohyblivom baneri INFO

Detský kútik

Správne riešenia nájdete na konci strany.

1. ***Spoj dopravný prostriedok s profesiou, ktorá k nemu patrí.***

2. ***Obrázky vyfarbi tak, aby mal každý geometrický tvar svoju farbu. Napíš počet geometrických tvarov v jednotlivých obrázkoch.***

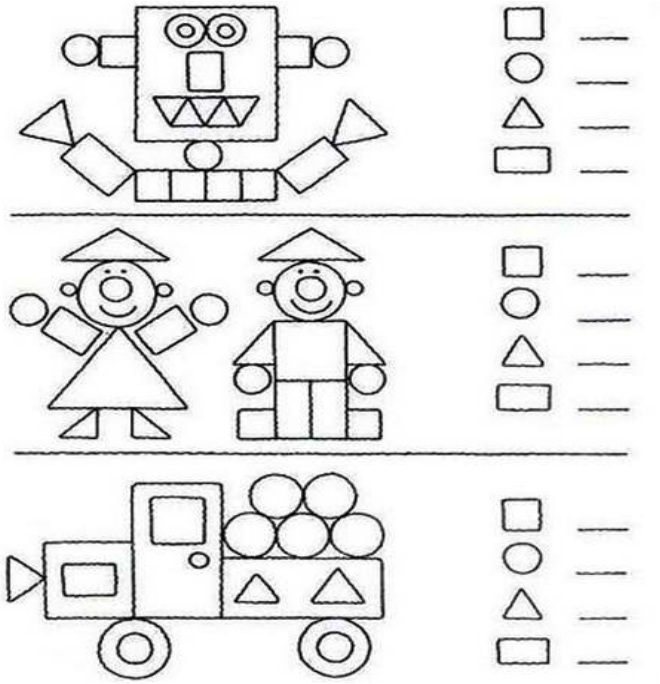

3. ***Pospájaj čísla v poradí, ako nasledujú za sebou. Kvietok vyfarbi.***

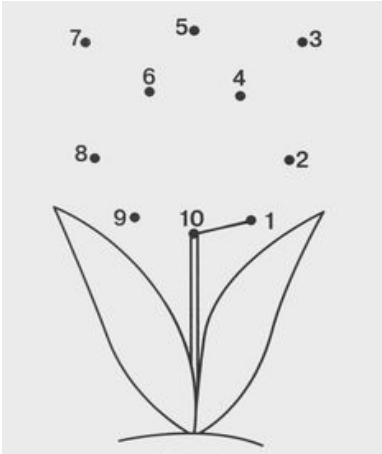

4. ***Čo ukrýva krížovka?***

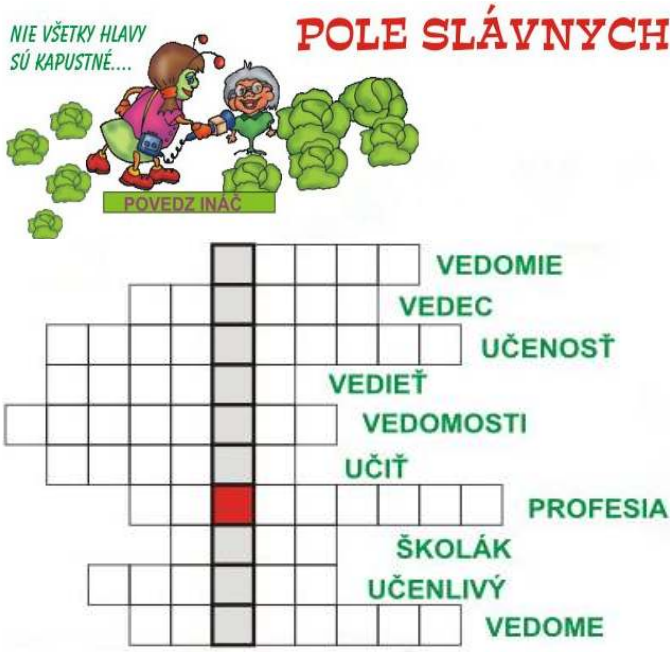

ALBERT EINSTEIN

Bol to nemecký fyzik a nositeľ Nobelovej ceny roku 1921 za objasnenie fotoelektrického javu. Po publikovaní svojej špecialnej teórie TAJNIČKA, bol uznávaný ako jeden z najväčších vedcov sveta. A to mal ešte len 26 rokov. Neskôr politická situácia v Európe mu však nedovolila pokojne pracovať. Odišiel preto do USA. Tam ako profesor prednášal na Princetonskej univerzite.

5. ***Zachráň sloníča. Cestou do bezpečia pozbieraj písmená.***

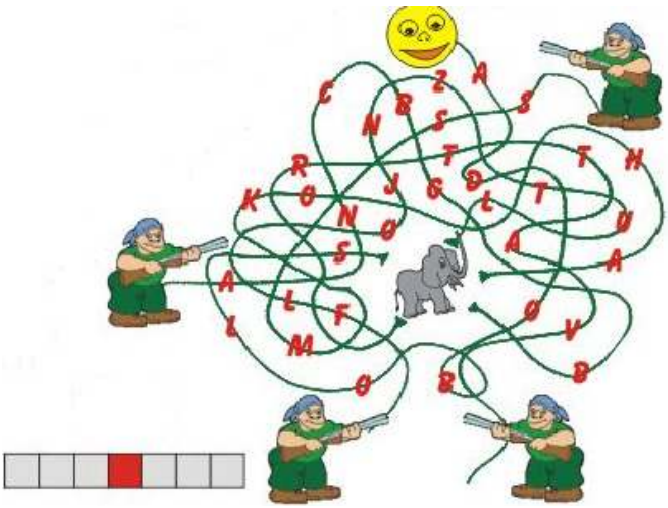

Správne riešenia: 4. *rozum, učenec, vzdelanosť, poznať, poznatky, školiť, povolanie, žiak, bystrý, úmyselne –* ***RELATIVITY***
5. *SLOBODA*

Kto sa stará o ihriská v meste?

Odpoveď na otázku z titulku je - **Správa športových, rekreačných a oddychových zariadení mesta Spišská Belá** (ďalej len *správa*), ktorá je súčasťou štruktúry mesta (mestského úradu) od februára 2012. Cieľom tejto správy je zabezpečiť **komplexnú prevádzku** (správu a údržbu) športovísk mesta na požadovanej kvalitatívnej úrovni pre obyvateľov mesta, ale aj pre širokú verejnosť.

Okrem futbalového štadióna, hokejovo - hokejbalového ihriska na Tatranskej ulici, sa stará aj o športový areál na Moskovskej ulici, viacúčelové ihrisko na Tatranskej ulici a verejné detské ihriská (Mierová, Družstevná, Moskovská, Zimná ulica, Beliansky rybník, Strážky) či o cyklotrasy v meste: Spišská Belá – Strážky; Spišská Belá – Tatranská Kotlina a bike park – pumptrack pri Belianskom rybníku. Rovnako zabezpečuje údržbu v oddychovej zóne Beliansky rybník a fit parkoch pri ZŠ J. M. Petzvala a pri Belianskom rybníku.

Už len výpočet športovísk, ktorých prevádzku treba celoročne zabezpečiť, je rozsiahly, rovnako komplexná je aj starostlivosť mesta o vymenované areály, ihriská či športoviská.

V roku 2019 sa **na futbalovom štadióne** muselo opraviť oplotenie a siete, poškodené silným vetrom. 10-krát mesačne sa realizovala údržba trávnika – zametanie granulátu, raz v roku 2019 sa vykonala komplexná oprava poškodených plôch trávnika a jeho podlepenie či oprava omietky, náteru na chodbách zázemia štadióna a mnohé ďalšie drobné, operatívne zásahy.

Pod správou **hokejovo - hokejbalového ihriska na Tatranskej ulici** si treba predstaviť jeho otváranie a zamykanie, zabezpečenie komplexnej údržby ihriska a celého areálu, servis budovy šatní, zimnej údržby hracej plochy a všetkých spevnených plôch, zabezpečenie upratovania budovy šatní a zabezpečenie výroby prírodného klziska počas zimného obdobia. **Využívanie tohto ihriska je bezplatné**. V roku 2019 sme vykonali okrem bežnej údržby aj výmenu bojlera na ohrev vody, opravu poškodenej dlažby v sprchách a vymaľovali sa steny v celej budove šatní.

Športový areál na Moskovskej ulici potrebuje pravidelné zabezpečovanie prenájmu ihriska, resp. jeho sprístupnenie, bežnú údržbu ihriska i celého areálu - čistota, poriadok, kosenie zelene, údržba oplotenia. Za využívanie tohto ihriska sa platí poplatok vo výške 3,50 €/hod. V roku 2019 mesto Spišská Belá prostredníctvom **Správy športových, rekreačných a oddychových zariadení mesta** vykonalo okrem pravidelnej údržby aj 1. etapu modernizácie atletickej bežeckej dráhy (odstránenie starého povrchu, drenáž, osadenie nových obrubníkov a doplnenie vrstiev kameniva).

V rámci starostlivosti o **viacúčelové ihrisko na Tatranskej ulici** sa v roku 2019 zabezpečoval prenájom ihriska, resp. jeho sprístupňovanie a bežná údržba ihriska. Za užívanie tohto ihriska sa platí poplatok vo výške 3,50 €/hod.

Na detských ihriskách v meste sa v uplynulom roku okrem pravidelnej údržby odstránil drevený rošt z prístrešku na hranie na Mierovej ulici, zabetónovalo sa podložie v tomto prístrešku (tento rok bude nasledovať osadenie gumenej podlahy v prístrešku).

Cyklotrasy **Spišská Belá – Strážky - Spišská Belá – Tatranská Kotlina** sa priebežne udržiavali, okrem toho prebehla výstavba nového mosta – prvého mosta na cyklotrase v smere od Spišskej Belej a čiastočne sa opravili strechy na altánkoch popri cyklotrase. Kompletne sa vymenil šindeľ strechy na altánku na Šarpanci.

V oddychovej zóne **Beliansky rybník** sa v roku 2019 obnovil náter móla. Areály **fit parkov** (exteriérové cvičiace stroje) **pri ZŠ J.M.Petzvala a pri Belianskom rybníku** a **bike park - pumptrack pri Belianskom rybníku** sa pravidelne kosili a stroje sa udržiavali v prevádzkovom stave.

Správu vyššie uvedených športových a ostatných oddychovo - relaxačných zariadení vykonáva **správca –- Bc. František Zadžora**. Niektoré pomocné práce sa zabezpečujú aj prostredníctvom spolupráce s inými zamestnancami mesta, resp. prostredníctvom nezamestnaných občanov vykonávajúcich menšie obecné služby pre mesto (napr. kosenie, upratovanie, zimná údržba, výroba prírodného ľadu na hokejovom ihrisku a iné práce).

Veríme, že všetkým našim obyvateľom i návštevníkom mesta záleží na tom, aby sa dalo v našom meste športovať a oddychovať v prostredí, ktoré je kultivované a funkčné. Je na každom užívateľovi, do akej miery bude ,,svojou troškou prispievať do mlyna“ funkčnosti, čistoty a poriadku športovísk či relaxačných zón. Iba ,,mesto“ sa o komfort ich užívania postarať nedokáže.

Bedmintonový turnaj 2020

Už do 8. ročníka vstúpil 29.2.2020 bedmintonový turnaj v našom meste. Zúčastnilo sa na ňom spolu 13 hráčov v dvoch kategóriách. Päť žien si zahralo medzi sebou a spomedzi nich vzišlo nasledujúce poradie:

1. Naďa Mačičáková – Mlynčeky
2. Veronika Maníková – Kežmarok
3. Veronika Galarovičová – Spišské Podhradie

Muži bojovali v dvoch skupinách. Prví dvaja z každej skupiny postúpili a pobili sa o umiestnenie.

Výsledok mužskej kategórie:

1. Vladimír Ogurčák – Spišská Nová Ves
2. Rastislav Lech – Spišská Belá
3. Adam Olejár – Kežmarok

Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na organizácii turnaja.

Členovia bedmintonového oddielu MŠK sa pravidelne zúčastňujú na rôznych turnajoch po celom Slovensku, kde naberajú skúsenosti. Aj tento rok sa družstvo prihlásilo do 3. ligy východ. Taktiež v našom centre voľného času si deti obľúbili bedmintonový krúžok. Napokon pozývam priaznivcov aktívneho spôsobu trávenia víkendu do telocvične na ZŠ J. M. Petzvala (momentálne zatvorené) po skončení opatrení proti COVID-19.

Rasťo Lech

Sparťanský úspech na Malorke

V sobotu **7. marca 2020** odštartovala **španielska séria** SPARTAN RACE pretekmi **na** slnečnej **Malorke** za účasti **Mareka Podolinského zo Spišskej Belej** (Pretekarys). Séria pozostáva okrem Malorky z ďalších štyroch bodovaných pretekov (Madrid, Andorra, Barcelona a Cordoba). Víťazov určí najväčší počet bodov v elitnej a AG kategórii. Náročná trať technické zbehy a silná konkurencia preverili Mareka z každej strany.

„Sobotňajšie preteky mi nevyšili podľa očakávania,“ sumarizuje Marek, ***„asi na 4. kilometri som sa nedokázal udržať na twisteri, čo ma stálo povestných 30 burpess. Od tohto momentu sa mi išlo veľmi zle a už som sa nedokázal dostať do tempa. Nakoniec som dobehol do cieľa po slušné 20. miesto. Žiaľ, celé preteky boli poznačené tragickou udalosťou. Dozvedeli sme sa , že jeden z pretekárov (42-ročný) zomrel priamo na trati, po tom, ako mu zlyhalo srdce.“***

Výsledky zo soboty 7.3.2020
Marek Podolinský
Čas: 01:31:54
20. miesto AG 35-39

Preteky na Malorke pokračovali šprintom v nedeľu 8. marca 2020. Marek Podolinský ich zhodnotil takto: ***„Nedeľný šprint mi vyšiel skvelo! Išiel som bez zaváhania na prekážkach a dobehol som si po 3. miesto, z čoho sa neskutočne teším.“*** Ako prejav úcty k zosnulému pretekárovi počas pretekov organizátori zrušili aj záverečné vyhlasovanie víťazov pretekov. Preto Marek ani nemá fotografie zo stupňa víťazov za skvelé 3. miesto z nedele.

Výsledky z nedele 8.3.2020
Marek Podolinský
Čas: 00:41:58
3. miesto AG 35-39

Okrem tragickej udalosti na trati priebeh pretekov ,,Sparťanov“ na Malorke poznačila aj šíriaca sa pandémia spôsobená infekciou koronavírusom. Pretekári nedostali ani medaily, ani tričká. Podľa dostupných informácií bola zásielka pozdržaná kvôli šíriacej sa epidémii COVID-19.

Marek Podolinský sa po návrate do Spišskej Belej ocitol v 14-dňovej dobrovoľnej karanténe. Aj napriek tomu, že nemal žiadne zdravotné problémy, rešpektoval nariadenie úradov a podstúpil toto opatrenie. **Ako vnímal počas cesty opatrenia proti COVID-u-19?** ***„V krajine, ako aj na pretekoch, nebolo vidno, žeby sa život uberal iným smerom. Žiadne opatrenia na pretekoch ani na letiskách neboli. Za celú dobu sme narátali sotva 10 ľudí s rúškom, a aj to iba na letisku. Bolo ale cítiť, že letiská už nie sú také plné ako inokedy.“***

Ako budú pokračovať ďalšie preteky? Sú zrušené?

„Rovnako ako vo všetkých oblastiach života aj šport, a teda aj Spartan, reaguje na momentálnu situáciu a zrušili už niekoľko pretekov. Mňa najviac mrzia preteky v Abu - Dhabi, kde sa mali konať Majstrovstvá stredného východu a Afriky. Verím, že situácia sa v nasledujúcich mesiacoch zmení k lepšiemu a že už onedlho si budeme užívať život tak, ako predtým.“

Poľovníci hodnotili rok 2019

7. marca 2020 zasadal Mestský poľovnícky spolok POĽANA (MPS) Spišská Belá. Zhodnotil uplynulý poľovnícky rok a prijal plán na nasledujúci poľovnícky rok. **Poľovnícky rok** sa totiž **začína prvým marcom** a **končí sa posledným februárom** bežného roku.

Úvod i záver sa niesli v znamení poľovníckych signálov trubačov. Prítomných privítal predseda spolku Ing. P. Firek.

Poľovnícky hospodár Ing. V. Klein podal správu o poľovníckej činnosti. V oblasti chovu zveri poľovníci zabezpečili dostatok krmív všetkého druhu. Od 1. januára 2018 platí obmedzenie – **zákaz prikrmovať akýmkoľvek jadrom raticovú zver**. Od začiatku roka 2020 bol **mestský revír** Spišská Belá **zaradený do nárazníkovej zóny *afrického moru ošípaných*** (AMO) a z toho vyplynuli ďalšie opatrenia. Od 1. januára 2020 nadobudol platnosť nový zákon o ochrane prírody, čo ešte viac sprísnilo podmienky chovu zveri. Napríklad **prikrmovať možno výlučne len letninou, trávnou a ďatelinotrávnou senážou**. Vďaka dobrej výžive, dobrej kondícii matiek a miernym zimám **sa zlepšuje kvalita trofejí** najmä u mladej **jelenej zveri**. Začína byť problém vo výrade najmladších kategórií zveri.

Poľovníci vykonali **ochranu proti vonkajšej i vnútornej červivosti raticovej zveri**, podávajú i kŕmne lizy a vitamínové prípravky. Začali sa objavovať prvé lastovičky **v prikrmovaní vysušenou jarabinou**.

Uplynulú poľovnícku sezónu hodnotí MPS z hľadiska plnenia Plánu chovu a lovu (PCHaL) ako úspešnú. A to i napriek tomu, že **mali najvyšší plán v novodobej histórii spolku od roku 1952**. Naši poľovníci ulovili 17 jeleňov, 49 jeleníc a jelenčiat, 12 srncov, 23 srn a srnčiat a 89 kusov diviačej zveri. Okrem toho 11 divých kačíc, 1 vlka, 33 líšok, 7 jazvecov, 7 psíkov medvedíkovitých a 14 pytliačiacich psov a mačiek. Spolu tak vyprodukovali 6652,5 kg zveriny v koži.

Za posledných **desať rokov narástli stavy raticovej zveri o 380 %**. Lov jelenej narástol o 287 %, srnčej o 184 % a diviačej o 1112 %. I napriek enormnému nárastu, ba až premnoženiu krkavcovitého vtáctva pre rôzne obmedzenia poklesol jeho lov na minimum.

Plnenie PCHaL potvrdilo jeho správnosť a to, že výpočty výboru boli správne, zver v revíre ostala a spolok neskrachoval. Poľovnícky hospodár rozobral negatívne dôvody pretrvávajúce pri výkone práva poľovníctva. Zvlášť rozobral **fakt vysokých úhynov zveri na cestách a železnici, poliach, veľkými šelmami a pytliačiacimi psami a mačkami**. Išlo o **39 nájdených kusov** v hodnote 23 100,- €. Finančný hospodár p. M. Konkoľ skonštatoval, že aj keď **MPS hospodáril so ziskom**, navrhol vrátiť sa k pôvodným finančným pravidlám, čo schôdza prijala.

Strelecký referent J. Tybor sa mohol pochváliť reprezentačnou činnosťou strelcov na okresných, krajských i celoslovenských súťažiach. Najlepšie **sa darilo P. Ježíkovi**, ktorý si na súťažiach niekoľkokrát vystrieľal **titul majstra streľby**.

Ako informoval kynologický referent, skončili sme **v rámci OPK Kežmarok na prvom mieste**. Organizovali sa troje úspešných skúšok na získanie poľovníckej upotrebiteľnosti psov.

Kultúrnoosvetový referent F. Tomala mohol skonštatovať dobrú spoluprácu pri plnení záväzkov MPS voči mestu, účasti pri prezentácii spolkov na Dňoch mesta, sväto-Hubertovej omši a iných akciách, ako aj účasti na 9. Poľovníckom dni OPK Kežmarok. MPS vzorne reprezentuje aj člen klubu vábičov zveri SR a rozhodca na takýchto súťažiach Ľ. Ofčák, člen Klubu histórie slovenského poľovníctva, autor poľovníckej literatúry a článkov Ing. V. Klein. Veľa práce pre našu mládež vykonala vedúca Krúžku mladých priateľov poľovníctva D. Richterová.

Aké sú plány Mestského poľovníckeho spolku Poľana na najbližšie obdobie? Predovšetkým ide o celoročný **intenzívny lov diviačej zveri aktívne vyhľadávanie** tiel **uhynutej diviačej** zveri a sanáciu uhynutej zveri a jej častí, ktoré musia byť odstránené v kafilérii alebo hlbokým zakopaním do zeme. Ďalšie úlohy spočívajú vo vedení evidencie o každom ulovenom a uhynutom diviakovi, osoby zúčastňujúce sa na love a manipulácii s ulovenými, alebo uhynutými diviakmi musia byť na túto činnosť vyškolené a mnohé iné úlohy.

V najbližšej dobe čaká poľovníkov **sčítanie stavov zveri** a následne **vypracovanie Plánu chovu a lovu, chovateľská prehliadka trofejí** za poľovnícku sezónu 2019/2020, **ukončenie obdobia núdze zveri**, a tým i jej prikrmovania, následne vyčistenie kŕmnych zariadení a ich okolia.

V programe schôdze bolo aj **prijímanie kandidátov za členov spolku**. Po troch rokoch čakateľskej doby boli **za členky prijaté D. Richterová a M. Ofčáková**. Nuž, „Lovu zdar“, milé dámy.

Ing. Vladimír Klein

Vláda zavádza nové opatrenia proti COVID-19

Slovenská vláda v utorok 24. marca 2020 – po svojom niekoľkohodinovom zasadaní a zasadaní krízového štábu prijala nové opatrenia (vyše 40) pre celé Slovensko.

Premiér *I. Matovič* k opatreniam dodal, že sa snažili nerobiť zbrklé rozhodnutia, chceli ísť do problematiky hĺbkovo a **snažili sa maximálne ochrániť zdravie ľudí nad 65 rokov**.

- Školy a školské zariadenia zostávajú zatvorené aj po 27. marci 2020 – až do odvolania.
- **Nosiť rúško** bude **povinný každý** aj vonku.
- **Potraviny, drogérie, trafiky** či obchody s predajom krmív pre zvieratá budú **v nedeľu zatvorené**.
- Ľudia v rade musia dodržiavať **dvojmetrový odstup**.
- **Od 30. marca** sa **vo všetkých nemocniciach, fabrikách, obchodoch meria teplota čela**.
- Zavádzajú sa **špeciálne otváracie hodiny v obchodoch pre seniorov nad 65 rokov od 9.00 do 12.00** hod. Dôchodcovia by mali vychádzať z domu a bytu len kvôli nákupu či návšteve lekára a venčeniu psa.
- **Bezplatné cestovanie vlakmi pre študentov je počas uzatvorenia škôl zrušené**. Študenti majú v tejto krízovej situácii sedieť doma (môžu byť nevedomky šíriteľmi nákazy, hoci sami nemajú žiaden príznak).
- Predlžuje sa **zákaz organizovať hromadné akcie do odvolania**.
- Ministerstvo zdravotníctva vyberie **jednu nemocnicu v** každej časti **Slovenska**, ktoré budú určené **len pre pacientov s COVID-19. V iných nemocniciach** budú pre týchto pacientov **vyčlenené budovy**.
- **Pred každou nemocnicou** sa zriadia **odberné miesta**, kam budú môcť ľudia **prísť v aute a tam im vezmú odbery**.
- Zabezpečí sa prítomnosť armády a polície pred nemocnicami, kde sú už aj dnes výtržnosti a nedodržiavanie hygienických štandardov, príkazov a usmernení.
- **Núdzový stav sa rozširuje aj na sociálne zariadenia**, kde poskytujú zdravotnú starostlivosť.
- Úrad verejného zdravotníctva nariadi **poskytovateľom sociálnych služieb prísny epidemiologický režim**. Zároveň **ostávajú aj zakázané návštevy v domovoch dôchodcov**.
- **RTVS** by mala zabezpečiť **o 18. hodine na STV 2 svätú omšu** a tiež **vysielanie vyučovacích slotov** pre základné školy.
- **Do 30. apríla nebude môcť prísť k výkonu dražobného práva či exekúcii** majetku.

Viac aktuálnych informácií a článkov nájdete na webe *www.spisskabela.sk*

SRDCOM BELANČAN

Dôležité telefónne čísla:

Mesto Spišská Belá:
tel. 052 4680 511

Mestská polícia Sp. Belá:
tel. 052 4591 555

DHZ Spišská Belá:
tel. 052 4591 150

Mestská knižnica Sp. Belá:
tel. 052 4591 322

ZOS Spišská Belá:
tel. 052 4591 539

Mestský podnik Sp. Belá:
mob. +421 905 825 435

Rúška zo Spišskej Belej pomáhajú aj v nemocnici

„Výzva na darovanie rúšok pre Nemocnicu Poprad, a.s., našla úžasnú odozvu aj v meste Spišská Belá," píše sa v poďakovaní, ktoré vedenie spomínaného zdravotníckeho zariadenia písomne adresovalo našej samospráve a pokračuje sa v ňom ***„aj táto samospráva z nášho podtatranského regiónu pristupuje k súčasnej situácii mimoriadne svedomito a po tom, čo zabezpečila ušitie 6 700 rúšok pre svojich obyvateľov, začala pomáhať tam, kde je takáto pomoc potrebná. Sme veľmi radi, že 27 šikovných žien sa takto pustilo aj do šitia rúšok pre pacientov popradskej nemocnice a v piatok 27. marca nám priniesol primátor Spišskej Belej Jozef Kuna darček v podobe 300 bavlnených rúšok pre potreby našich pacientov. Ďakujeme!"***

Sme radi, že v Spišskej Belej výraznou mierou prispievame k prevencii šírenia pandémie ochorenia COVID-19. Mesto ďakuje všetkým svojim obyvateľom za akýkoľvek prejav pomoci, ktorý sa v týchto dňoch medzi nami prejavuje.

V prípade pomoci pre seniorov od mesta v prevenci s *COVID-19* (koronavírusom) volajte:
Mgr. Jana Neupauerová - 052 46 80 511
Ing. Anna Mlaková - 052 46 80 518
Mestská polícia Spišská Belá - 052 45 91 555

STLÁČAJME ODPAD, UŠETRÍME.

Nestlačený odpad v zberných nádobách zbytočne zaberá veľa miesta a v konečnom dôsledku zberová spoločnosť odváža vzduch. Platí to pre plastové fľaše, kartónové krabice či plechovky. Preto je veľmi dôležité obal pred vyhodením stlačiť a zmenšiť jeho objem. Do kontajnerov sa tak vojde až 4-krát viac odpadov. Napríklad do nádoby s objemom 1100 l sa zmestí približne 733 stlačených 1,5-litrových PET fliaš. Ak by sme ich do nádoby hádzali nestlačené, zmestilo by sa ich tam len približne 200. Ak sa odpad pred vyhodením nestláča, kontajner sa javí plnší, ako v skutočnosti je. Ďalší odpad sa už doň potom nezmestí.

VĎAKA RECYKLÁCII SA ODPAD ZNOVU VYUŽÍVA NA VÝROBU NOVÝCH PRODUKTOV

Tým sa zmenšuje spotreba prírodných zdrojov, šetrí sa spotreba energie.

ČAS ROZKLADU ODPADU V PRÍRODE ALEBO NA SKLÁDKE

Spišskobeliansky spravodaj - Občasník vydáva mesto Spišská Belá, Petzvalova 18, Spišská Belá, IČO: 00326518. Kontaktná osoba: PhDr. Edita Svocáková. Adresa redakcie: Regionálne turistické informačné centrum, Petzvalova 17, Spišská Belá, tel.: 052 4680 505, 052 4680 520, e-mail: svocakova@spisskabela.sk. ISSN: 1339-1534. Registračné číslo: EV 3567/09, tematická skupina: A11. NEPREDAJNÉ. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzávierky k 15. dňu v mesiaci.